

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi Osztály.)
Telefon: Automata 204—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt:
Égész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1933.

XIV. évfolyam, 43. szám.

1933. október 22.

A jóság angyala szól hozzátok...

Magyarország Kormányzójának nemesszívü és fenkölt lelkü hitvесе fordul hozzátok, kedves magyar testvéreim, immáron tizedik alkalommal. A tizedik sorsztó magyar tél küszöbén. A legelső magyar asszony és anya kér benneteket, gondolatok azokra, akiknek fütetlen a szobájuk, hideg a tüzhelyük, üres a kamrájuk és fedetlen a testük. Gondolatok a szegényekre, árvákra, özvegyekre, elhagyatottakra, nincstelenekre, munkanélküliekre. A sok, sok ezer magyar szenvedő testvérünkre, akik a sors szomorú és kegyetlen megpróbáltatásai alatt roskadoznak...

A Főméltóságú Asszony fordul a magyar társadalomhoz, segítsünk azokon, akik tehetetlenek és elhagyottak, vigasztaljuk, gyámolítsuk, erősítsük a rideg tél szomorú esetteit. Magyar kötelesség ez most! Töröljétek le egy könnyet, fakasszatok egy örömteli mosolyt, váltsatok ki egy hálatelt imát, szerzzetek néhány pillanatnyi boldogságot! Egy tányér liszt, egy karaj kenyér, egy elhasznált ruhadarab, néhány fillér a szeretet és megértés boldogságának varázs-szere, ha mindenkitől jut, akinek van, s mindenkinek adható, aki rászorul.

Olvassátok el a Főméltóságú Asszony felhívását és juttassatok abból, amit az Isten adott. Odajut minden adomány, ahová szántátok, a rászorulóknak. Nem lesz költség rá, mint ahogy a múltban sem volt. Tiszta lélek, meleg szív, gondos kéz irányít minden fillért, vagy természetben küldött adományt.

Sok kincset eloroztak tőlünk, magyar véreink, de a legfőbbet, a

testvéri szeretetet, el nem veheti senki. Azt az Isten ojtotta belénk. Azt ember el nem rabolhatja tőlünk. Csak magunkat foszthatjuk meg tőle, ha ártatlan véreink szenvedését közönnnyel szemléljük.

A jóság angyala szól hozzátok, a szeretet és megértés adjon rá feleletet. A magyar múlt megbecsülése s a magyar jövő féltő gondozása.

Varázsoljátok a reménység tavaszát a kietlen magyar télbe!

Felhívás a magyar társadalomhoz

A Kormányzó Ur felesége október hó 14-én az alábbi felhívást intézte a magyar társadalomhoz:

„Immár egy évtizeden át kértem minden ősszel a magyar tár-

sadalom segítségét nyomorúságban és inségben szenvedő testvéreink támogatására. Tettem ezt azért, mert úgy éreztem, hogy hazánk nehéz sorsában és a gazdasági leromlottság súlyos megpróbáltatásai között senki sem mehet el közönnnyel mások nyomora mellett, hanem a megértő szeretet erejével mindnyájunknak össze kell fogni, hogy azokat, akiket a sors csapásai a legerősebben sújtottak, segítőkézszel fel-emeljük.

Örömmel tapasztaltam, hogy felhívásomat a magyar társadalom önzetlen része egyre fokozottabb mértékben karolta fel és a segélyakcióim iránt megnyilvánult bizalom évről-évre több és több szenvedő családnak nyújtott enyhítő vigasztalást. Hálás szívvel mondom ezért őszinte köszönetet a sok nemesszívü, áldozatkész adakozónak.

A nehéz tél küszöbén ismét bizalommal fordulok mindenkéhez és remélem, hogy segítőkézszeket kinyújtják azok is, akik eddig közönnnyel fordultak el a szenvedők nyomorától. Ha mindazok, akik bármily keveset is még áldozni képesek az inségesek szenvedéseinek enyhítésére, minden előítélet és elfogultság nélkül áldozatos szívvel eleget tesznek hívó szavamnak, úgy az egyenkénti kevés áldozattal is sokezer könnyező magyar anyát, árvát, beteget, rokkantat és inségest tudunk mai elesettségből az eljövendő szebb magyar jövő felé keresztül segíteni.

Arra kérem tehát a magyar társadalmat, vegye észre a körülötte szaporodó inségeseket és nyomorgókat s ne feledkezzen

Horthy Miklós Kormányzóné

(László Fülöp festménye)

BELPOLITIKA

Gömbös miniszterelnök elutazott Ankarába és Szófiába

meg róluik most, amidőn segélyakciómt újbol meginditom. Adja újabb bizonságát áldozatkészségenek és támogassa anyagi erejéhez mérten akár pénzzel, akár természetbeni adománnyal akciót, amelyből személyes irányításom mellett és önfeláldozóan munkálkodó munkatársaim közreműködésével (minden adminisztrációs költség felmerülése nélkül) minden fillér a leginkább rászorultakhoz fog jutni."

Hol kell segélyt kérni?

A segélyakció részére pénzadományok csekklaapon a 19. számú postatakarékpénztári csekkszámára, postautalványon Főméltóságú Horthy Miklósné segélyakciója Budapest, Királyi Vár címre küldhetők. Naponkint 9 órától 2 óráig személyesen is átadhatók a szárnységű hivatalban. A természetben való adományok kisebb tételekben a királyi várpalotába, vagontételekben az előzetes írásbeli vagy telefonértesítésre megadandó címre küldendők.

A segélykérők kérvényeikre a kérvény külső oldalán írják fel nevüket és a kerület feltüntetésével mellett pontos címüket, a borítékra pedig feltűnő helyen „Segélykérvény” szó irandó. A kérvényekhez semmiféle okmányt ne csatoljanak, mert azok visszaküldését az akció, a kérvények nagy számára való tekintettel, nem vállalhatja. A vidéknek az akcióba való bekapcsolása végett Horthy Miklósné a vármegyék és városok főispánjait kérte fel, azért a vidékiek kérvényeiket közvetlenül az illetékes főispáni hivatalnál nyújtásák be.

Az akció mult évi eredményéről készített statisztikai adatok szerint a főváros területén 360.209.28 pengő folyt be készpénzben, 17.860.45 méter szövet, flanel, barchet, molino, 10.187 darab különféle ruházati cikk, 660 pár cipő, 98.030.90 kilogramm különféle élelmicikk, 240.000 kilogramm kenyér, 50.980 adag ebéd, 850 liter tej, 6.272.27 métermázsa fa, 7.650 métermázsa szén és briket. Kézpénzsegélyben 8447 család részesült Budapesten, ruhasegélyben 7531, élelmiszersegélyben 57.680, tüzelősegersegélyben 7558 család részesült, a mult karácsonykor 5843 gyermeket ruházott fel a Kormányzóné és 500 gyermeket részesített az öt napközi otthonban egyévi ellátásban. A segélyezettek száma összesen 87.359 volt.

A vidéki vármegyék, törvényhatóságok és városok mindegyike lelkesen kapcsolódott bele tavaly is a segélyakcióba. A segélyezettek száma vidéken összesen 57.899 szegény ember volt.

Gömbös Gyula miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter október hó 17-én elutaztak kíséretükkel törökországi utjukra. Az elutazás alkalmából a pályaudvaron igen nagy számban jelentek meg a politikai élet képviselői, hogy szerencsés utazást és eredményes munkát kívánjanak a miniszterelnöknek. A Nemzeti Egység pártja részéről Sztranyavszky Sándor országos pártelnök és Marton Béla országos főtitkár vezetésével a párt elnöksége és igen sok képviselőházi és felsőházi tagja jelent meg a pályaudvaron, a TESz elnöksége részéről Baross Gábor és Szörtsey József, a miniszterelnökség részéről Darányi Kálmán államtitkár és Antal István sajtófőnök, a külügyminisztérium részéről pedig Kluen-Héderváry Sándor gróf meghatalmazott miniszter, valamint Mengele Ferenc, a külügyminisztérium sajtóosztályának a vezetője jelent meg a pályaudvaron.

A miniszterelnök a vonat indulása előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Nagy örömmel utazom Ankarába és Szófiába. Átbeszéljük a török és bolgár kollégákkal a kérdéseket, amelyek bennünket közösen érdekelnék.

— Idehaza folyik minden a maga normális medrében. Amint már többször említettem, a legfontosabb kérdésnek a gazdaságosságok ügyének végleges rendezését tekintem. A végleges rendezés tekintetében két időszakot különböztetünk meg. Az első időszak alapjául egy törvényjavaslat és egy kormányrendelet szolgál s a megfelelő simítások után rövidesen a nyilvánosság elé lépünk vele.

— A képviselőházat, amely e hónap 24-én ül össze, a nyugdíjjavaslattal kívánjuk foglalkoztatni, azonfelül már az első ülésen betérjesztünk más javaslatokat is, úgy hogy a Házat november elejétől kezdve állandóan foglalkoztatni fogjuk.

— Külpolitikai vonatkozásban a kormány továbbra is a béke érdekében fog dolgozni. Németországnak a Népszövetségből történt kilépése által előidézett helyzetet nyugodtan ítélem meg. A leszerelési kérdésben elérni egyenjogúságunkat és biztonságunkat.

Aranydollár,

és fontra szóló zálogleveleket, kötvényeket, fixkamatozású papirokat pengő ellenében vesz és elad Barna-bank, V., Nádor-utca 26. Telefon: 213—16., 104—67.

kat: Magyarország külpolitikai törekvésének egyik fontos feladata, amely nincs ellentétben a leszerelési gondolat teljes érvényesülésével.

A miniszterelnök hazautazásának időpontja október hó utolsó napjaira esik.

*

A kormány tagjai október hó 16-án minisztertanácsot tartottak, melyen Gömbös Gyula miniszterelnök elnökölt. A minisztertanácsban Kánya Kálmán külügyminiszter tájékoztatta a kormány tagjait Németországnak a Népszövetségből való kilépése, illetve a leszerelési értekezletről való eltávozását következtében előállott helyzetről. Ezután Imrédy Béla pénzügyminiszter, Kállay Miklós földmívelésügyi miniszter, Lázár Andor igazságügyminiszter és Vladár Gábor kuriai tanácselnök ismertették a gazdaságosságok rendezése tárgyában foganatosítandó kormányintézkedések tervezetét, melyet a minisztertanács egyhangulag elfogadott.

Újból csökkentették a szérumok árát

Kállay Miklós földmívelésügyi miniszter az oltóanyagok és szérumok árának leszállításáról a következőkben nyilatkozott:

— Az oltóanyagok és szérumok árát október elsejétől újból leszállítottam. A sertéspestis elleni szérum literenkénti árát, amely 1931 március elsején még 140 pengő volt, 1932 december elsejétől 80 pengőre, folyó évi október hó elsejétől pedig 72-re szállítottam le, ami mintegy ötven százalékos ármérséklést jelent.

— A lóból készült, leggyakrabban használt szérumoknak (lépfene, sertésorbánc, baromfikolera) árát ugyancsak október elsejétől kezdve 70 pengőről 64 pengőre, illetve a baromfikolera elleni szérum árát 40 pengőről 30 pengőre szállítottam le. Ilyen nagymérvű árleszállítás semmiféle más mezőgazdasági iparicikknél nem történt. Sokszor történnék hivatkozás a külföldi államok olcsó szérumaira. Ez téves, mert azokban az államokban, ahol a termelés nem állami szubvenció mellett történik, az árak mindenütt nagyobbak.

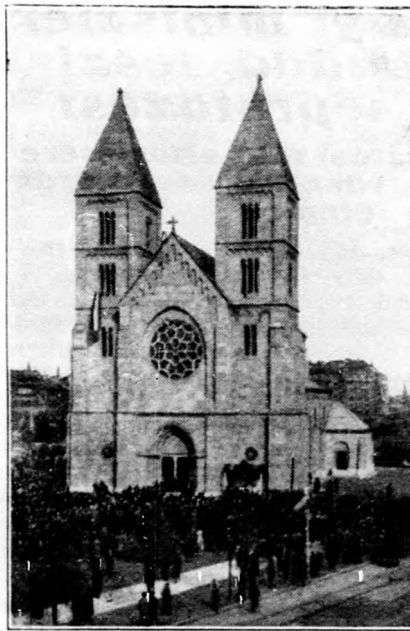
— Ilyenfokú árleszállításra, mint aminőt a szérumnál sikerült elérni, még egy példa sincs. És ha a legkisebb lehetősége mutatkozik, azonnal újabb árleszállítást fogok elrendelni. Céltudatos munkával törekszem a teljesen elviselhetetlen árak mérséklésére és a termeléssel szorosan összefüggő azokban az anyagokban, amelyekkel eddig foglalkoztam — szérum, oltóanyagok, növényvédelmi szerek, legutóbb a zsákok — sikerült 25—50 százalékgig terjedő olcsóbbodást elérni.

**Kassa, Pozsony,
Ungvár . . .**

Nem magyar vér az, amely fel nem pezdül és haragra nem lobban a felvidéki cseh komizkodások hallatára, amikor erőszakos és önkényes statisztikai kimutatásokkal akarják jogossá és elfogadhatóvá tenni, hogy Kassán, Pozsonyban és Ungváron a magyarság nincs az összlakosság 20 százaléka s ennél fogva sem a törvény előtt, sem az iskolában nem használhatja anyanyelvét. És megértjük, helyeseljük, alátámasztjuk a magyar egyetemi ifjuság tüntető gyűlésén megnyilvánult méltó felháborodást, valamint Pest-megye közigazgatási bizottságának együttérzését az elszakított területeken élő magyarsággal. Azokkal különösen és elsősorban, akik a Masaryk-féle demokrácia áldásait nyögik. Mert az, ugy-e, felháborít téged is, magyar testvérem, hogy Kassán, ahol Rákóczi fejedelem pihen és Pozsonyban, az ősrégi koronázó városban, többé nincsenek magyarok? Csak csehek vannak. Igen, mert a népszámlálás mutatja, amit Benes emberei végeztek. De mit mutatna a népszavazás, amelyet immár a szlovákok is óhajtanak? Talán azt érzi a hősi demokrácia és azt akarja megelőzni? Lehet. De megjósoljuk, hogy ez az eljárás pontosan a legalkalmatlanabb módszer reá. A rugó akkor ugrik legnagyobb, amikor legmélyebbre nyomják . . .

**Az ország
»első ügynöke« . . .**

Sok a gazda jaja-baja, az bizonyos. A gazdasági boldogulás, amelynek elsőrendű fokmérője minden termelő államban a kiviteli, nehezen akar a régi kerékvágásba lendülni. Tépik, marcangolják egymást az államok a külföldi piacokon, hogy egy kis előnyhöz jussanak. De nehezen megy, mint az ingoványban a versenyfutás. Nekünk, akiket gyűlölködő és gonosz ellenségek vesznek körül, különösen nehéz a helyzetünk, mert a közelfekvő és természetes piacainkat zárják el tőlünk. És mégis, ha az idei őszt a tavalyival mérjük össze, javulásról adhatunk számot. Az idei szeptemberben 18 millió pengővel haladta meg a kiviteli behozatalt, s az év első háromnegyed részének mérlege 46.4 millió pengős kiviteli felesleget mutat fel. Tavaly ugyanebben az időben 11.4 millió deficit volt. E számok mutatják mindenél jobban a kormány kereskedelem-politikai tárgyalásainak eredményét. Magyarországnak jó kereskedelmi ügynöke van Gömbös Gyula miniszterelnök személyében. Nemcsak a miniszterek elnöke, az ügynököké is bátran és méltán lehet, mert letagadhatatlan eredményt mutatott fel . . .

A budapesti Lehel-terti új katolikus templom.

melyet október hó 15-én szentelt fel Serédi Jusztinián hercegprímás. A templom a hírneves zsámbéki templom mása.

**A »Bánkút 1201«
a búzák királya**

Annak a nehéz és küzdelmes harcnak, amelyet a magyar buza viv az önző és rosszindulatu világpiacon az érvényesülésért, érdekes és döntő fejezete játszódott le az idei kanadai búzakiállításán, Regina városban. Az egybegyűlt búzaszakértők megállapították, hogy a „Bánkút 1201” jelzésű magyar buza vezetőszerepet játszik az egységes típusu búzafajok sorában és minőségileg teljesen egyenrangú a Manitoba I. jelzésű búzával. Némely tekintetben ez a magyar nemesbúza még nehezebb is a kanadainál, sikértartalma, minősége, gyurhatósága és vízfellevőképessége teljesen egyenértékű a Manitoba-búzával. Magyarországon viszont a Gabona- és Liszt-kiszérlési állomás 361 mintán a következőket állapította meg: „A magyar buza minőségi sulya 86.8 és 88 kilogramm között mozog hektoliterenként, a Manitobáé 84.65 kg. A száraz siker a magyar búzában 12.45—16.45, a Manitoba átlaga 13.8 százalék”. A kísérletek tehát itthon is fényesen igazolták a magyar buza kiválóságát. Nincs okunk a csüggedésre. Különösen akkor nem, ha külkereskedelmünk irányítása is olyan elsőrendű lesz világvizonylatban, mint a búzánk . . .

VILÁGKRÓNIKA

A Népszövetség tanácsának október hó 12-iki ülését Magyarország pénzügyi helyzetét vették tárgyalás alá. A tanács örvendetes tényként említi meg, hogy Magyarországon a javulás jelei mutatkoznak *ugy gazdasági, mint pénzügyi téren.*

Ugyancsak a tanács október hó 12-iki ülésén történt meg Apponyi Albert gróf arcképének átadása. A képet a magyar kormány ajándékképpen ajánlotta fel a Népszövetségnek. A Népszövetség a képet — László Fülöp hírneves hazánkfia alkotását — elfogadta és a Népszövetség dísztermében függesztik ki.

Sir Robert Gower képviselő javaslatát, amely szerint a trianoni szerződést olyképpen vegyék revízió alá, hogy Magyarország elszakított területeiből a magyarlakta vidékeket visszakapja, immár 151 angol képviselő írta alá. Baldwin-Webb képviselő, aki szintén aláírta a javaslatot, a Manchester Guardianban tanulmányt írt a középeurópai helyzetről, melyben kijelenti, hogy a Közép-Európában végzett lelkiismeretes és pártatlan tanulmányai alapján meggyőződött arról, hogy *ugy Magyarországot, mint az utódállamok, de az egész Európa szempontjából okvetlenül szükséges a békeszerződések drasztikus revíziója.* Amíg a revíziót nem hajtják végre, Közép-Európában zavaros állapotok fognak uralkodni. Sehoh a világon nem túrnék el azt, hogy kisebbségekkel *ugy bánjanak, mint az utódállamokban.*

**Elveszti engedélyét az a
dohánytermelő, aki csempészésben részes**

A dohányjövődék havi eladási eredményei szerint a magyar pipa- és szivarkadohány fogyasztása a dohány beérésétől annak kincstári átvételéig terjedő időben a nyári hónapok fogyasztásával szemben — különösen a dohánytermelő vidéken — már évek óta nagy csökkenést mutat. E csökkenés nem vezethető vissza kizáróan a téli hónapok rosszabb kereseti viszonyaira, hanem kétségtelen, hogy azt elsősorban a *belföldi dohány nagymértékű csempészete okozza, amely a dohánytermelő vidékekről indul ki, de onnan közvetítők útján az egész országot behálózza.*

A pénzügyminiszter utasította a pénzügyi hatóságokat, figyelmeztessék a dohánytermelőket, hogy saját jól felfogott érdekükben *ugy maguk tartózkodjanak a csempészettől, mint alkalmazottaikat is a legszigorúbban ellenőrizték, mert ilyen kihágás esetén a súlyos büntetésen kívül a dohánytermelésre jogosító engedélyüket is föltétlenül elvesztik.*

**A VASÁRNAP
TANÁCSADÓJA**

↑
minden ügyben utbaigazít

A földmivelésügyi miniszter teljesen szabaddá teszi a törköly- és seprőfőzést

Támogatja a borfogyasztási adó eltörlésére irányuló akciót — A fogyasztási szesz árát lényegesen felemeli

Október hó 15-én, vasárnap nyílt meg az *Egri Borhét*, melynek keretében gyümölcs-, szőlő- és borkiállítás is rendeztek. A kiállítás megnyitása után *borászati nagygyűlés* volt, melyen *Kállay Miklós* földmivelésügyi miniszter nagyfontosságú kijelentéseket tett.

A miniszternek a rézgálic-kérdésben az az álláspontja, hogy a rézgálic ára nem lehet magasabb, mint amennyiért vámmentesen külföldi árut lehet kapni. Még ebben az évben betereszti a bortörvényjavaslatot, a

hegyközségekről és a szőlőtermelés szabályozásáról szóló javaslatot. Támogatni fogja azt az akciót, mely a borfogyasztási adó teljes elengedését kívánja. A pénzügyminiszterrel megállapodott a fogyasztási szesz árának lényegesen felemelésében, miután ehhez alkalmazkodik a bor ára is. Még ebben az évben teljesen szabaddá teszi a törköly- és seprőfőzést.

Percekig tartó tapssal és viharos éljenzéssel fogadta a nagygyűlés közönsége *Kállay Miklós* miniszter nagyjelentőségű bejelentéseit.

megszálló martalócok bilincseit is. A gyönyörű beszéd után vitéz *Geguss István* főjegyző sajtószereményű pompás dalait és ragyogó költeményeit adta elő *Mag György* levevente nagy hatással. Majd *Maday Gyula* országgyűlési képviselő, *Koszarusköltőnk* a *Balzsam* című költeményét szavalta el lélekbemarkoló erővel.

Petry államtitkár beszél

— Az Istennek is vannak — ugymond — vértanu nemzetei. A zászló égbenyuló lélekfa, amelynek tövéből tiltószavunkat emeljük a trianoni igazságtalanságok ellen. Éppen azért legyen ez az árboc és zászló a nemzet fájdalma és megcsontításának élő tilalomfája, amelynek tövéből a magyar összefogás és testvéri megértés kisarjad. Pártoskodást ne vigyünk a nemzet oltárára, — folytatta az államtitkár — széthuzás ne bontsa meg sorainkat, mert naggyá csak a nemzeti egység gondolatában összeforrt nemzet lehet, amely határozottan és biztosan követi elhivatott vezéreit.

E pillanatban félárbóca repült a gyönyörű országzászló. Himnusz, ima, tisztelgés és lelkes fohász kísérte. Majd *Petry Pál* így folytatta:

— Kalaplevéve, szolozsmás lélekkel, hittel, reménnyel és akarással menjen el a zászló előtt mindig a falu népe, mert egy nemzet álma nem pusztulhat el!

A nagyhatású beszéd után *Vay László* főispán, mélységes hazaszereztől áthatott lélekkel azt fejtegette, hogy naggyá csak a tisztaerkölcsű nemzet lehet. A régi haza a mienk, a vér, az áldozatok, de a történelem jogán is. A főispán beszéde után *Nagy János* községi főbíró, vitéz *Geguss István* főjegyző, *Ronczi Jenő*, *Tóth Elek* és *Sipos Károly* szólottak.

A *Faluszövetség* üdvözlétét e sorok írója fejezte ki. Majd megkezdődött a diszfelvonulás a zászló előtt, *Bánk Gyula* állami iskolai igazgató és *Kovács Lajos* lovaslevente parancsnok vezetésével. A gyönyörű ünnepséget a Himnusz szavai zárták be.

Az óriási tömeg még sokáig ott hullámzott az országzászló előtt. Mi úgy éreztük, hogy a *Nem! Nem! Sohát! Igen! Igen! Igen!* váltotta fel, a tagadás a magyar cselekvés és élniakarás ott az egyeki országzászló alatt...

Szekeres László.

Egyeken avatták fel a 72-ik országzászlót

Egyek, október hó.

Szomorú őszi nap. Szitál az eső. Szél hordja a könnyű sárga falevelet. Felkavarja a magasba, azután a levél leesik a földre és ott marad a sárban. Mintha az élet volna. Könnyű sulyu embereket itt is felhajtja az idők szele, néha a magasba, ahol azonban sárga falevélként tűnnek el; nem bírják a légkört.

A templom előtti téren fekete tömeg. Vitézek, levették, tüzoltók, iskolások, lovaslevették csapata, zenekar, asszonyok, férfiak, magyarruhás leányok, öregek és fiatalok és több-ezer főnyi kiscsapat-tömeg. Gondterhes ünnepelő emberek. A falu élete ott vibrál az arcukon. Mintha beigazolódna, hogy csak akkor tudunk igazán gondolkodni, ha gondunk van.

És mégis minden baj, szegénység mellett is ünnepet ül a falu. Országzászlót állítottak, — immár a hetvenkettediket e csonkahazában — hogy a nemzet fájdalma és megcsontításának élő tilalomfája legyen.

És a magyarok Istene, mintha mosolyogna az égről és áldását finom permetező esőben szórja szét az emberlelkekre, akik az egyeki félárbóca eresztett lobogó előtt szent esküvással forrtak egybe a haza szentséges fogalmában.

A magyar fiuk ereje széttépi a martalócok bilincseit

A *Hősök Ligetében*, ahol 263 egyeki hős nevét és emlékét őrzik kegyelettel, készült el az országzászló

talapzata. Előtte sárga homokon, piros és sárga muskátliból Nagy-Magyarország képe. Középen felírás: „Igy volt, így lesz.“ Fialat, barnaképi levették állnak az országzászló mellett őrt.

A gyönyörű zászlót két levente viszi. Magyarruhás leányok segítik a fiukat. Együttes erővel, ugymint régen, nagyanyáink tették a vészek idején. A templomba viszik, ahol *Mátyus Imre* első káplán magaszárnyalású beszéd kíséretében megszenteli, azután a *Hősök Ligetébe* vonul az óriási tömeg. Isten lelkét viszi magával.

A zászló után mennek *Petry Pál* államtitkár, a kerület népszerű képviselője, *Vay László* báró, a vármegye kiténő főispánja és felesége *Bissingen Mária* grófnő, zászlóánya; *Benkő Géza* vármegyei főügyész, *Debrecen városát Ronczik Jenő*, *Hajdúvármegyét Rázsó Gyula* alispán, a vármegyei testnevelést *Szikszay István* őrnagy képviseli. A *Faluszövetséget* e sorok írója. De ott láttuk a szomszédos vármegyék és községek kiküldötteit is. A többezerfőnyi gazdaközönség *Nagy János* főbíró vezetésével vonult fel. Az elemi iskola *Bianovszky Mártha* tanítónő vezetésével a *Hiszkegyet* énekelte el, majd *Benkő Géza* beszélt arról, hogy a magyar fiuk ereje majd széttépi a

Kolauch-faiskola (Szeged)
nagyválasztéku és elsőrendű
növényanyaggal szolgál.

Magyar gazdaiifjak tanulmányutja Németországban

Déget ért az idei magyar-német gazdaiifjusági csereakció

Verőfényes őszi nap délutánján kezdtek gyülekezni a Németországban elhelyezett magyar gazdaiifjak a *Hallei Földművelőszövetség* székházában levő étteremben. Örömtől kipirult arccal üdvözölték egymást a dunántúli és az alföldi gazdaiifjak, akik közel félévig távol a szülői háztól, nemes elhatározással, szorgalmas hangya módjára igyekeztek értékes tapasztalatokat gyűjteni. A német szülők által utra- valóul adott csomagokon kívül szívükben és lelkükben más utra- valót is hoztak magukkal ezek a derék magyar fiúk, azt a *szellemi kincset, amit a gazdasági válság sem pusztíthat el*. Önkéntelenül is azt kell kérdeznünk, vajjon mi hozta a magyar gazdaiifjakat immár tíz év óta Németországba, mi sarkalta az ifju gazdanemzedék csoportjait a messze utra? Röviden felelhetünk erre *egy derék dunántúli kisgazda-ifju szavaival*, aki azt mondta, hogy meg kell a magyar gazdaiifjaknak is ismerni, milyen eszközökkel törekszik a külföldi gazda önmaga és családja boldogulását elősegíteni.

Magyarország mezőgazdasági állam és boldogulása termelvényeinek értékesítésétől függ. Ma azonban bárhol próbálkozunk mezőgazdasági termelvényeink értékesítésével, mindenütt az egész világ versenyével kell számolnunk. Kedvező eredményt, vagyis megfelelő jó árat csakis annak az országnak gazdája tud ma elérni, aki *sok és jóminőségű árut olcsón termel*. Nálunk adva van a lehetőség, hogy kihasználjuk a nyugati fogyasztópiacok közelségét és éghajlati viszonyaink — habár nem a legkedvezőbbek — mégis biztosítják részünkre kitünő minőségű gabona, zöldség és gyümölcs természetét. De a multban nem kellett annyira a fogyasztó kedvében járni, mint most, amikor versenytársaink száma megszorodott. Ma mindenki igyekszik a fogyasztó izléséhez alkalmazkodni és hogy a kereskedőknek a nagytételekben való vásárlást megkönnyítsék, *a külföldi gazdák arra törekzenek, hogy egyforma minőségű áruból nagy tömegeket állítsanak elő*.

A csereakció jelentősége

A *Faluszövetség* teljes mértékben tudatában van annak, hogy a magyar földmivestársadalom és így a magyar mezőgazdaság érdekeit szolgálja, amikor lehetővé teszi a gazdaiifjuságnak a külföldi gazdasági viszonyok megismerését. A fejlődésnek és haladásnak egyik legjobb eszköze a helyes példaadás és midőn a külföldre kerülő magyar gazdaiifjak benne élnek a német vagy olasz gazdálkodó család kör-

nyezetében, könnyen elsajátítják azt a művelési módot, amely a *piacra való termelést szolgálja*. A magyar ifjak ma már a hollandiai határtól a szicíliai tengerpartig terjedő hosszú sávon Németországban és Olaszországban figyelik az *egyöntetű minőségű termelés eredményeit* és mintegy félévi külföldi tartózkodás után, visszatérve a szülői otthonba, igyekezni fognak tapasztalataikat nálunk is fokozatosan megvalósítani.

Felesleges volna hangoztatni, hogy *sok jó és egyforma áruval kell a magyar termelőnek a külföldi piacokon megjelenni*. De mindaddig, amíg a mezőgazdasági termelésnek ezt a lényegét nem teszi minden magyar mezőgazda magáévá, nem tudjuk eléggé hangsúlyozni, hogy *alkalmazkodni kell a vevő igényéhez*. Hiába teszi lehetővé a magyar kormány jelentékeny felelőseinknek külföldön való elhelyezését, ha mi silányabb minőséggel jelenünk meg a fogyasztópiacokon, mint versenytársaink. Ezért megbecsülhetetlen értékű a *Faluszövetségnek* a gazdaiifjuság gyakorlati tapasztalatszerzés céljából megindított külföldi tanulmányutja.

A bucsu

Egy évi munka befejezését jelenti a magyar ifjak Németországból való hazatérése alkalmával rendezett *tanulmányut*. Október hó 2-án, hétfőn este gyülekeztek *Halleban* a gazdaiifjak és másnap reggel megtekintették a város

nevezetességein kívül a *mezőgazdasági egyetem állatállományát, mintastállóit*, valamint a *téli takarmányvermelés és takarmánysavanyítás* legújabb módszereit. Az első nap délutánján kirándulást tettek a Halle melletti *Teutschental* mintagazdaságba, ahol a tulajdonos fia: ifj. *Vencel* vezette a társaságot és ismertette híres tehenészetét és növénynevelését gazdaságának berendezését. Este bucsuvacsorára gyűltek össze a *Földművelőszövetség* székházában levő étteremben a magyar gazdaiifjak. A vacsorán megjelent *Burchhard E. dr.*, a Földművelőszövetség igazgatója, *Gebhard M. E.*, a Földművelőszövetség lapjának szerkesztője, továbbá *Wischer F. dr.*, a Mezőgazdasági Kamara osztályfőnöke, *Naumann F.* kamarai tákár, végül *Hecken* porosz országgyűlési képviselő. A mezőgazdasági intézmények nevében *Burchhard dr.* bucsuzott el meleg szavakkal a hazatérő magyar gazdaiifjaktól és szívből kívánta, hogy a Németországban szerzett gyakorlati tapasztalatokat a lehetőséghez képest igyekezzenek a magyar ifjak odahaza megvalósítani. Megemlítette továbbá, hogy a magyar-német gazdaiifjusági csereakció megindulásának immár *tizedik évfordulójához érkezett el* és ezen idő alatt sok-sok német gazdaiifju fordult meg Magyarországon. A német gazdatársadalom hálával gondol erre az időre, hiszen a német történelemnek nagyon borus napjai voltak ezek, amikor a

Kép az egri szüreti hétről

nemzeti érzést egy nemzetietlen hullám igekezett Németországban elhomályosítani és éppen ezért szívesen küldte a német gazdatársadalom fiait Magyarországra, ahol a *Trianon utáni* nagy megpróbáltatások kiváltották a magyar nemzetből a példaadásra alkalmas legszebb nemzeti erőnyeket és ezeknek az erőnyeknek az ápolását a német gazdaiévek éven át közvetlenül szemlélhették és ezt a nemes gondolatot magukkal hozták Németországba. Ennek az évtizedes munkának az emlékére *Burchhard* igazgató átnyújtotta *Tölgyes* Istvánnak, a Faluszövetség igazgatójának, a *hallei Földmivesszövetség tiszteleti jelvényét* és kérte, hogy a jövőben is olyan szeretettel igekezzenek ápolni a két nemzet gazdatársadalmá közötti barátsági kapcsolatot, mint az elmúlt tíz év alatt.

A Faluszövetség és a hazatérő magyar gazdaiévek csoportja nevében *Tölgyes* István dr. mondott köszönetet és hangsúlyozta, hogy őt annak idején a csereakció megindítására az a gondolat vezette, hogy nem elég, ha a barátságos viszonyban levő államok politikusai ismerik egymást, szükséges, hogy ezeknek az országoknak a népe is kölcsönösen baráti kapcsolatot tartson fenn, mert ezáltal mindkét nemzet érdekeit, céljait közelebb viszik a megvalósuláshoz. A magyar és német barátság átment a vérkereszteségen és ez a barátság az erősebb felet támogatásra kötelezi az önfeláldozó gyengébb féllel szemben.

A tanulmányut

Vidám hangulatban bucsuzott el a magyar fiúk csoportja *Halle* városától és ottani kedves barátaitól. Másnap reggel Berlinbe indultak és megérkezésük alkalmával a berlini pályaudvaron *Hogrefe*, a brandenburgi Földmivesszövetség igazgatója, az öreg *Rascher* bácsi, a német birodalmi Földmivesszövetség nyugalmazott főtisztviselője, lelkes magyarbarát, várta a társaságot. A berlini tartózkodás első napján a tanulmányi csoport megtekintette *Hindenburg* birodalmi elnök és *Hitler* kancellár egyszerű palotáit, majd a híres brandenburgi kapun át a birodalmi gyűlés épülete elé vonult. A gyönyörű palota, mint ismeretes, a tavasz folyamán kommunista gyujtogatás folytán részben leégett. A gyujtogatás nyomai már alig látszanak és a szorgalmas német kezek nemsokára teljesen befejezik a helyreállítási munkálatokat. Innen a széles hársfasétány alatt a császári palota elé érkezett a csoport, megtekintette a dóm-teret és hosszabb időt töltött a katonai muzeumban. A délután folyamán kirándulást tett *Potsdamba*, a német porosz királyok, később német császárok nyári tartózkodási helyére. Itt megnézték a császári palotákat, többek között Nagy Frigyes porosz király világhírű kastélyát. A berlini tartó-

zkodás utolsó napján a kora reggeli órákban *Norman Lajos* gróf, a magyar *Külkereskedelmi Hivatal* berlini képviselőjének vezetésével a vásárcsarnokokat tanulmányozták. Ez a tanulmányos kirándulás meggyőzte a magyar gazdaiévek csoportját arról, hogy milyen fontos a jóminőségű árunak helyes csomagolásba. Itt látták a belga, holland, olasz gyümölcsöt, főzéléket izléses ládába csomagolva és örömmel megállapították, hogy a magyar gyümölcs és szőlő is a külföldiekhez hasonló csomagolásban, nagyon izléses ládába kerül forgalomba. A kereskedők dicsérték a magyar árut, azonban azt mondták, hogy a magyar termelőknek nagy hátránya, hogy még nem tudnak nagy tömegben egyöntetű áruval megjelenni a piacon. A magyar baromfi versenyképes kiviteli cikkünk. Ezen a téren rövid idő alatt igen szép eredményeket értünk el, amiben nagy része van a *Hangya* Szövetkezeti Központnak.

Végül meg kell jegyeznünk azt is, hogy bolgár testvéreink, akik eddig alig küldtek gyümölcsöt a német piacra, ma már komoly versenytársaink

és nem kétséges, hogy a bolgároknál megszokott szívós kitartással eddig elért szép eredményeiket még fokozni is tudják. Ha arra gondolunk, hogy csonkaországunk zöldségtermesztésénél is jelentékeny szerepet visznek a bolgár kertészek, nem kell csodálkoznunk, hogy külföldön is némely vonatkozásban bizony elhagynak bennünket. Láthatjuk tehát, hogy mit jelent a szívós kitartás. Ennek az erőnyeknek az oltványát kellene nálunk a társadalom minden rétegében nagy mennyiségben elültetni. Reméljük, hogy a külföldön járt magyar gazdaiévek jelentik ezt az új hajtást és az ő értékes tapasztalataik és fiatalos lelkesedésük egyik előmozdítója, állandó ébrentartója lesz a mezőgazdasági haladásnak.

A berlini elutazás előtt bucsuzásul a magyar gazdaiévek csoportja megjelent a német Földmivesszövetség hatalmas palotájában, ahol *Hogrefe* igazgató meleg szavakkal üdvözölte az ifjakat és szeretettel kívánt a Szövetség nevében szerencsés utat és a magyar földmivestársadalomnak boldogulást.

Olaszországban tartózkodó gazdaiéveinkhez!

Fiúk! Legutóbb közöltem veletek a hazautazás programját. Most helyszűke miatt csak röviden közlöm a további teendőket. Mindenki még e hét folyamán megkapja római követőségünktől az utazáshoz szükséges 70 százalékos igazolványt, amelyet a kitöltés sorrendjében váltások meggyorsvonat (direktissimóra) III. osztályra. A jegyekért a következő összegeket kell fizetni: *Kiss Lajos* 24 lira, *Szűcs Kálmán* 74, *Dobos Lajos* 66, *Molnár Ferenc* 66, *Frenyó Lajos* 85, *Molnár Dániel* 66, *Pesti Kálmán* 61, *Álmosdy Péter* 61, *Dóry Lajos* 65 lira. A fenti jegyek összegében bennfoglaltatik a Rómába való utazás és Rómától Postumiáig. *Somogyi* 57, *Pallinger* 40, *Harcza* 51, *Almássy* 58, *Fodor* 57, *Illés* 54.50, *Csollány* 26, *Gally* 46 lira. Ezek az összegek nem fillérnyi pontosságúak. Ha a jegy váltására szükséges összeggel egyesek nem rendelkeznek, úgy kérjétek meg a vendéglátó gazdát, hogy azt előlegezze, amit én Rómába való jövelemkor rögtön visszaküldök. Ilyen értelemben én is megkerestem a vendéglátó gazdákat. *Kiss Lajos* 24 lirájában csak a *Trentó, Venézia és Postumiáig* szóló jegy foglaltatik benne. A nagy távolság miatt nagyon költséges volna Rómába való lejövetele. Így tehát a levélben is közlendő időben *Mestreben* csatlakozik a visszautazó társasághoz. *Frenyó* írja meg, hogy birja-e fizetni

ezt a 85 lirát, amely *Savigliánótól Rómáig és Rómától Postumiáig* szóló jegy ára. Sürgősen kérem válaszát. *November hó 4-én* mindenki Rómában legyen. A jövő számban közlöm a vonatindulások idejét és azt is, hogy melyik vonattal indulok. Levelet kaptam a következőktől: *Almássy, Németh, Gally, Molnár*. A jövő számban részletesen válaszolok mindegyikre.

Közöljétek egy levelezőlapon, hogy a vizuatazásra vonatkozó utasításokat tudomásul vettétek.

Mindnyájatokat szeretettel köszönt a közeli viszontlátás reményében, atyai jóbarátotok.

Szekeres László dr.

Baromfi-, gyümölcs- és borkiállítás Székesfehérvárott

A Felsődunántúli Baromfitenyésztő Egyesületek, a Fejérmegyei és Székesfehérvári városi Baromfi-, Galamb- és Házinyultenyésztő Egyesület, a Növegytelek Magyar Munkát Védő Szövetsége és a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara támogatásával és közreműködésével Székesfehérvárott október hó 21—22—23. napjain országos jellegű baromfi-, galamb-, háziyult-, háziipari-, iparművészeti-, gyümölcs- és borkiállítást rendeznek. A kiállítás iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg.

Burchhard Erich dr. előadása a Faluszövetségben

Burchhard Erich dr., a német birodalmi Földmivesszövetség hallei igazgatója, a Faluszövetség felkérésére október hó 17-én, délután 6 órakor a Szövetség Báthory-utca 24. szám alatti székházában németnyelvű előadást tartott: *A német mezőgazdaság várható helyzete a birodalom gazdaságpolitikájában* címmel. A nagyszámú érdeklődő közönség soraiban helyet foglalt: Mayer János ny. miniszter; Schandl Károly ny. államtitkár; Szabó Sándor ny. főispán; a földmivelségi minisztérium részéről: Holzwarth Ferenc miniszteri tanácsos, Fabinyi Tibor miniszteri osztálytanácsos, Antalffy Sándor, vitéz Uhlarik Béla miniszteri titkárok; az OKH részéről: Kovács János és Mikó Gábor igazgatók, Wanke Gusztáv cégvezető; az OMGE részéről Mutschenbacher Emil igazgató; a Hangya részéről Kéler György titkár és Koplík Gyula szerkesztő; a Gazdák Biztosító Szövetkezete részéről Goll Aladár; továbbá Steuer György volt országgyűlési képviselő; Bodor Antal egyetemi magántanár; Kayser Szilárd, a szabadalmi bíróság ny. alelnöke; Kussbach Ferenc dr. ügyvéd; a Magyar Gazdaszövetség képviseletében Kevék Mihály dr. és sokan mások az agrárintézmények részéről.

A Faluszövetség nevében Mayer János ny. miniszter és Tölgyes István dr. igazgató köszöntötték az előadót, majd Burchhard dr. megtartotta másfélórás előadását, melyben ismertette az új német földmivés-hitbizomány (Erbhof) rendszerét a gazdaadósságok rendezésére és a terményárak megállapítására vonatkozó rendelkezéseket, végül vázolta a német gazdaszervezet új kiépítésének alapelveit. A rendkívül érdekes előadást igen nagy érdeklődéssel kísérte a hallgatóság és az előadás befejezése után hosszantartó tapssal ünnepelték a kitünő előadót.

Burchhard dr.-nak Mayer János ny. miniszter mondott köszönetet értékes és tanulságos fejtegetéseiről.

Filléres gyorsvonatok

A MÁV október hó 22-én, vasárnap a következő filléres gyorsvonatokat indítja: 1. Budapestről—Egerbe. A menettérti jegy ára 3 pengő 30 fillér. 2. Budapestről—Pécsre. A menettérti jegy ára 5 pengő. 3. Budapestről—Sopronba. A menettérti jegy ára 5 pengő. 4. Budapestről—Sátoraljaúj helyre és Abaujszántóra. A menettérti jegy ára Abaujszántóra 5 pengő, Sátoraljaúj helyre 5 pengő 30 fillér. 5. Debrecenből—Egerbe. A menettérti jegy ára Debrecenből és Nyíregyházáról Miskolcra 3 pengő 10 fillér, Debrecenből és Nyíregyházáról Egerbe 4 pengő 50 fillér, Miskolcra Egerbe 1 pengő 80 fillér.

Szeptemberben 18 millió pengővel haladta meg a kivitel a behozatalt

A szeptemberi külkereskedelmi mérleg meglepően jó eredménnyel zárult. A 26.5 millió pengős behozattal szemben ugyanis 44.4 millió pengő értékű kivitel áll szemben, vagyis a forgalom 17.9 millió pengős kiviteli felesleget mutat. Ez az eredmény kizárólag a kivitel növekedésével függ össze, mert a behozatal a tavalyi szinten mozog. Tavaly szeptemberben még 6.5 millió pengős deficit mutatkozott. A mostani 17.9 millió pengős kiviteli felesleg tehát rendkívül örvendetes esemény.

A szeptemberi adatok alapján már felállítható az év első háromnegyedének külkereskedelmi mérlege és ez a következő: a behozatal értéke 222.6 millió, a kivitelé pedig 269 millió, vagyis mutatkozik 46.4 millió pengős kiviteli felesleg. Tavaly ugyanebben az időben 11.4 millió pengővel deficit volt a mérleg.

A szeptemberi forgalom részletes adatai a következők:

A kivitel első tétele hosszú idő után ismét a buza kerek 1.1 millió mázsával 10.3 millió pengő értékben, majd az élőállatok jönnek 22.879 darabban 4.3 millió pengő értékben. Friss gyü-

mölcsből 134.746 mázsát vittünk ki 1.9 millió pengő értékben, baromfit 15.629 mázsát 1.8 millió pengő értékben, nyersdohányt 24.907 mázsát 1.4 millió pengő értékben, rozst 278.334 mázsát 1.3 millió pengő értékben, borsót 42.962 mázsát 1.2 millió pengő értékben, lisztet 69.293 mázsát 1.2 millió pengő értékben, végül tollat 3353 mázsát 1.1 millió pengő értékben. Ipari exportunk a villamos gépekkel és készülékekkel harmadik helyen szerepel 178.979 darab és 1625 mázsával 2.7 millió pengő értékben.

A behozatal első tétele a fa 769.100 mázsával 3.4 millió pengő értékben, majd a nyerspamut jön 18.910 mázsával, aminek értéke 2 millió pengő volt. Harmadik helyen 48.858 mázsával 1.2 millió pengő értékben a papirbehozzatall áll, majd az ásványolaj jön 137.093 mázsával 1 millió pengő értékben. Ugyancsak 1 millió pengő értékű a 8447 mázsás nyersbőrimport. Szénből bejött 255.204 mázsa 0.9 millió pengő értékben, majd a nyersfémek következnek, amiből behoztunk 11.178 mázsát 0.7 millió pengő értékben. A gyapjufonalból 1277, a nyersdohányból pedig 1336 mázsa jött be egyenként 600.000 pengő értékben.

Németország kilépett a Népszövetségből

Németország október hó 14-én kilépett a Népszövetség tagjainak sorából és otthagyta a leszerelési konferenciát. Ez a kihatásaiban ma még felmérhetetlen jelentőségű esemény foglalkoztatja a világ közvéleményét, győzöket és legyőzötteket egyaránt.

Németország történelmi lépésének szükségességét Hitler birodalmi kancellár azzal indokolta meg, hogy bár Németország kész volt teljesen leszerelni, más kormányok nem tudták elhatározni magukat arra, hogy az általuk a békeszerződésben aláírt fogadkozást beváltsák. A német népet azzal, hogy Németország erkölcsi és tárgyi egyenjogúságát tudatosan megtagadták, ismételtlen a legsúlyosabban megalázták. Minthogy a német kormány ezt az eljárást igazságtalan és lealázó kiközösítésnek tekintti, nincs abban a helyzetben, hogy mint jog nélküli és második osztályú nemzet továbbra is résztvegyen a leszerelési tárgyalásokon. Mindamelltt a német nép a béke, a kiengesztelődés és a megértés politikáját kívánja folytatni és elutasítja magától az erőszak alkalmazását. A német nép örömmel hozzájárul a világ bárminő tényleges leszereléséhez, ha a többi

német is hasonlóra szánja el magát. A német nép hajlandó leghosszabb időre szóló megneemtámadási szerződések kötésével biztosítani Európa békéjét. A német nép nem akar résztvenni a többi nemzet esetleges fegyverkezési versenyében, a biztonságának csak olyan fokát követeli, mely biztosítja a nemzetnek a békés munka nyugalomát és szabadságát.

Hitler kancellár egyszersmind feloszlatta a német birodalmi gyűlést és népszavazással egybekötött új választást rendelt el, hogy megadja a német népnek a lehetőséget, tegyen hitvallást a kormányzás alapelveinek jóváhagyása mellett.

Németország lépése leirhatatlan meglepetést és kavardást okozott Genfben és a világ fővárosaiban, hiszen nem kisebb dologról van szó, mint a leszerelési értekezlet végleges és csufos kudarcáról, továbbá a Népszövetség súlyos válságáról. A Népszövetség ugyanis nem lehet nemzetek szövetsége többé, ha tagjainak sorából hiányzik: Amerika, Japán, Németország és Oroszország.

A leszerelési értekezlet elnöke, Henderson, volt angol külügyminiszter, október hó 16-án táviratot küldött Neurath német külügyminiszternek, melyben sajnálattal veszi tudomásul, hogy a német kormány ilyen súlyos elhatározásra jutott, még pedig oly

okokból, melyeknek helytállóságáról nincs teljesen meggyőződve.

A leszerelési értekezlet ülésésését tíz nappal, október hó 26-ára halasztották. De vajjon összeülhet-e még?

A diplomácia boszorkánykonyhájában megindult a lázas munka...

fenekére helyezve, biztosítja, hogy a gőz a takarmány közt egyenletesen áramlik szét. Nem feltétlenül szükséges tartozéka a készüléknek az üstre szerelhető burgonyazúzó és a takarmányszekrény.

Burgonyafüllesztéskor a készülék nagysága szerint 2—10 liter vizet töltünk az üstbe, erre ráhelyezzük a gőz-elosztót, majd megtöltjük burgonyával s lezárjuk az üstöt. A gőzfejlődés megindulásától számított 20 perc múlva a burgonya rendszerint megfűledt. Ekkor leemeljük a fedelet s a buktatókar segítségével a jól kiegyensúlyozott, tehát könnyen fordítható üstöt a köpeny felső részével együtt (90 foknyira) buktatjuk, mire a burgonya magától kiömlik.

Ha burgonyazúzó is szereltetünk az üstre, a burgonya abba hull, abban kényelmesen s egyenletesen szétzúódik, majd a zúzó alá állított takarmányszekrénybe hull. Kisebb teriméjű takarmányok, szemesek, szecska stb. gőzölésére külön, lyukasztott betét szolgál.

A készülék nemcsak takarmányfűlesztésre, de másra is felhasználható a gazdaságban, háztartásban egyaránt. A biztosítószелеpre gummicsovét szerelve, a takarmány gőzölés közben fejlődő fáradt gőzt vízzel telt vederbe vezetve, azt néhány perc alatt felforralhatjuk. Így folytatólagos üzemenél forró vizet öntve az üstbe, a gőzölés rendkívül meggyorsul, másrészt a gőzölés után rögtön forró víz áll rendelkezésre az üst, valamint a takarmányozási eszközök stb. tisztítására. Ugyanezzel a felszereléssel az üstben fejlesztett s gummicsövvel vezetett gőzzel hordót, kanna, méhkast stb. fertőtleníthetünk, könnyen felszerelhető könnyű betétekkel pedig a készüléket pasztörözésre, sterilizálásra, mosásra is felhasználhatjuk, mosógéppé, fürdőkályhává, füstölőkályhává alakíthatjuk át.

A kukorica beérlelése

Ha a korán beálló hűvös időjárás miatt a kukorica beérése lassan halad, akkor megpróbálhatjuk annak siettetését mesterséges eszközökkel. A siettetés mesterséges eszközei tényleg csak „próbálkozás”-nak minősíthetők, mert csak kedvező időjárás mellett remélhetünk tőlük eredményt.

Az egyik ilyen eljárás a kukorica lezászlózása, vagy lecsonkozása olyképen, hogy a szárat a cső fölött kb. 1 arasznyira levágjuk és feltakarmányozzuk. A lezászlózást csak akkor szabad végezni, mikor a szemek már nem „tejes”-ek, hanem száraz érésben vannak. Ha korábban zászlózunk, akkor biztosan több a kár, mint a haszon, mert a szemekben nem lesz lisztes rész (keményítő) s

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Az Alfa gyorsfűlesztő

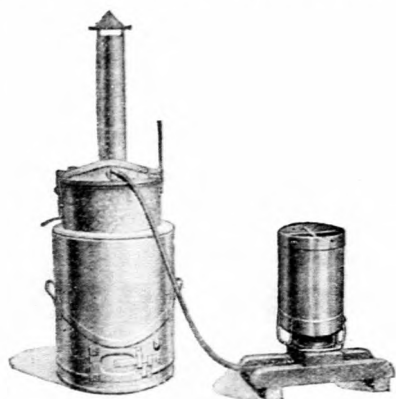
A takarmányfélék és burgonya gőzöléséről írt két cikkünkre többoldaltól érkezett felszólításnak teszünk eleget, amikor az alábbiakban ismertetjük az Alfa gyorsfűlesztőt.

Az Alfa gyorsfűlesztő két lényeges alkatrészből áll: a fűtőkályhából és az üstből. A fűtőkályha henger alakú hegesztett vaslemezből készült fűtőköpenyből áll, melybe a fordított csónka kupalaku öntöttvasból készült tüzsze krény van beszerelve. A fűtő-

Költségkímélés szempontjából hamuláda nincs, de nincs is rá szükség. Ha szabadban, szántón állítjuk fel a fűlesztőt (például burgonyasavanyításkor), a hamu a földre hull, nem kell kikotorni, hanem egyszerűen a könnyű fűlesztőt felemelve, kissé odább állítjuk. Szabadban célszerű a fűtőköpenynek a földdel érintkező részét hamuval, agyaggal betapasztani, hogy káros mellékhatások fel ne léphessenek. Állandó helyen téglából talapzatot készítünk s ebben megfelelő rést hagyunk a hamu kikotrására. A fűtőköpeny felső része ferdén levágva, külön darabból áll, mely vízszintes tengely körül, az üsttel együtt buktatható. A köpeny alsó részének legmagasabb pontjából nyílik a füstgázok elvezetésére szolgáló füstcső. A füstcső állandó beépítés esetében kürtöbe vezetendő, szabadban meglehetősen meghosszabbítva, elegendő huzatot biztosít, tűzbiztonsági szempontból szikrafogóval látható el. A fűtőköpenyben levő fogantyuk a készülék hordozását könnyítik meg.

Az üst erős vaslemezből készül, hegesztése tökéletesen sima, horganyzása tűzálló, feneke domboru. Felső harmadán levő pereme a köpenybe helyezéskor ráfekszik a köpeny peremére s arra néhány kallanyu (rigli) ráfordításával rögzíthető. Az üst sima hegesztése folytán könnyen tisztítható. Az üst kétharmad része a kályhába merül, ami a tüzelőanyag jó kihasználását biztosítja. Az üstre fogantyukkal és egyszerű, rugó nélküli, elmés szerkezetű biztosítószелеppel ellátott fedél kerül. A fedelet a zárópánttal és az üst oldalán található zárószervezettel szorítjuk az üst tömitőgyűrűjére, amivel az üstöt egyetlen mozdulattal légmentesen lezárjuk. Az egész készülék tartós alumíniumfestékkel van bevonva.

A fűlesztőhöz tartozik még a gőz-elosztó, egy lyukasztott korongból kímehető lyukasztott henger. Az üst

Az „Alfa gyorsfűlesztő” fáradt gőzével kannákat és mindenféle más edényt gőzölhetünk, vizet forralhatunk

köpenyen a rostély megfelelő magasságában találjuk a tüzelőajtót, továbbá köröskörül légréseket, a tűzlevegővel való táplálására. E légrések mentén beáramlik a levegő, a fűtőköpeny és tüzsze krény közt haladva hűti a köpenyt, s már felmelegedve kerül a rostély alá; ezzel egyrészt a tüzelőanyagok jobb kihasználását érjük el, másrészt a hűtés következtében a kályha kitapasztása válik szükségtelenné. A tüzsze krény mérete akkora, hogy jó tüzelővel egyszerű megrakva, egy töltés burgonya vagy más takarmány megfűled. Nem kell utána rakni.

ALFA SEPARATOR Rt.

Budapest, I., Csurgói-ut 15.

HETI TEREFERE

Beszélgetés a Fekete igazgató urról

No, arra már csakugyan nagyot tágulnak a szemek, amit a Barkó Pali olvas föl közmegebotránkozás okáért.

Hogy aszongya, bizonyos nevezetű GFB-gyár, másnéven Guttmann és Fekete cég 750 munkását zárta ki máról-holnapra és az összes tisztviselőinek felmondott, mert az adófelszólamlási bizottságnál nem engedtek az adójából...

— Nofene! — kacag fel élesen Sós Ambrus. — Hiszen eddig se fizetett. A textilgyárak nagyipari védelemben részesülnek. Annyit keresnek, amennyi beléjük fér. A vámfalak is ömíattuk vannak. Csak az államnak nincs haszna belőlük, meg a többi embernek.

Kovács Misa gunyosan sunyorit:

— Azért jött meg az étvágyuk. Feneketlen már a bendőjük.

— Kutyafeikom! — csap az asztalra Tólos Andris. — 750 embert lökött ki az utcára csakugy máról-holnapra. Hát osztán mit szól ehhez a kormány?

Barkó Pali csendesen mosolyog.

— Hát iszen nem egészen úgy fejeződött be a dolog, ahogy a Fekete igazgató ur elképzelte. Beleszóltak abba jó egynéhányan, ahogy olvasom. Először is az ujságok, köztük az óvatosabb kartellapok is, olyan megebotránkozást rögtönöztek, hogy a Fekete ur attól fehéredett el, aztán a főváros közgyűlése követelte, hogy az elvesztett munkabért fizessék meg a gyárosok.

— Mind jó ez! — biccent haragosan Kovács Misa. — De mit szól a kormány? Az a fontos!

— Mit-e? — adja a feleletet Barkó Pali. — A Fabinyi miniszter se érti a tréfát. Ráfujt a levesre és egyszerre nem lett olyan forró, mint ahogy az igazgató ur kitálalta. Szépen visszanyelhetette abban a minutumban, s a munka másnap reggel

már zavartalanul folyt, mintha mi sem történt volna.

Az emberek megnyult arca like-rekedik.

— Ez a helyes! — bölintanak néhányan. — Ilyen gyors és erélyes kezek majd csak rendet teremtenek.

— Kell is! — mondja nyomatékosan Barkó Pali. — Mert nem lehet az, hogy egy gyári igazgató és tulajdonos, mert a könyveibe betekintenek és megállapítják, hogy több adót fizethet, azért a munkásain és alkalmazottain akarjon bosszút állani. Ez forradalmi tény, amely igen rossz példára szolgálhat alapul. Éppen azoknak, akik a mai keserves helyzetben nagy gazdasági előnyöket élveznek, nem volna szabad erről megfélekedniök, a Hitler és Mussolini idejében...

Verpeléti gazda lassan emeli fel a fejét:

— Igazad van, Pali öcsém. Mi lenne akkor, ha teszem azt, a gazdák is ilyenformán akarnának önbíráskodni, ha az adójukról van szó és például azt akarnák, hogy annak egy részét a textilgyárak fizessék...

— Ahogy a buza és a szövet ára alakul, az is volna a helyes! — mondja meggyőződéssel Tólos Andris.

Verpeléti gazda mosolyog:

— Van benne valami, Andris. Az bizonyos, hogy a textilesek most farsangolnak, a gazda pedig már régen a bőjti szeleknél tart. De soká nem mehet így. Vagy együtt bőjtölünk, vagy együtt táncolunk! Fekete, vagy fehér! Forduljon a kocka, de úgy, hogy egyforma pontot mutasson mindenkinek! Ne csak a Fabinyi pörgesse, hanem a többi is. Azok is, akik a gazdák sorsát intézik. Igaz-e, Andris?

Tólos Andris nekihuzakodik:

— Ember mondta, ember értse!

MÉZES JÁNOS.

igy azok összetöpörödnek, mint a mazsola.

Másik eljárás: a csövek lehéjazása. Ezt úgy eszközlik, hogy a kukorica csövére a fedőleveleket lehúzzák (de le nem tépik), hogy az éretlen szemeket a nap és a levegő szabadon érje.

Ugy a lezászólás, mint a lehéjazás csak akkor sietteti az érést, ha a rá következő hetekben nem hideg és borult az időjárás, hanem némi meleg és napfény éri a növényeket.

Az eddigi tapasztalatok szerint legtöbb eredménnyel biztat a szárnak kékébe rakása és kupozása a szabadban. Simitska Elemér gödöllői gazda így írja le tapasztalatait ezen eljárás körül:

— A tengeriszárazakat töben kivágattam, lazán kékébe kötöttem és nem úgy ugyan, mint a gabonát, hanem belül üres, kupokba (8 kékéből), hat ágra, ágas csomókba rakattam, háromszorosan behajlaltattam — gömbölyösen — és a tejéjére bábát kötve, szalmakötéllal mind a 6 ágán bekötöttem. Egy-egy kupba 60 kékét rakattam. A tengeri így maradt a mezőn karácsonyig. Ekkor egy száraz, fagyos héten hazahordtuk és kazalba raktuk. Ahány csövet hordáskor megnéztem, mind jónak találtam. Ez természetes is! Ha a gabonaművek a kalászbán, a szalmában „utóérnek“, miért ne cselekedhetné meg ezt tengeri is.

A nem teljesen érett kukorica a letörés után is különös gonddal kezelendő. A kukoricát szellős helyen (pl. légjárta padláson) vékonyan kell eltergetni és gyakran átforgatni. Még biztosabb eltartási mód a koszoruba fonás és így a felfüggesztés; így minden cső külön áll, tehát a kiszáradás gyorsan végbemegy.

Vetőmagnak csakis kellően beérett csöveket szabad választani, mert az éretlen szemek, nagy nedvességtartalmuk miatt, könnyen megfagynak, mikor is csiraképességüket elvesztik.

Apró jó tanácsok

Az őszi zab bőven terem, ha a fagy nem bántja, de ez iránt viszont ropant érzékeny. Sokszor ki kell szántani! Ha valaki megbízhatatlansága ellenére is termeléséhez fog, akkor a mag szeptember második felében a földbe jusson. Az októberi vetés már elkészt. Üllepedett földre vessük, mint a rozost. Ha a tél végén a vetés „felfagyott“, akkor mielőbb nehéz hengerrel járassuk meg.

A fejőstehén akkor tejel jól, ha bőségesen fogyaszt ivóvizet. Ha nincs kedve inni, akkor tejtermelése csökken. Így nem szívesen iszik hideg vizet; tehát télen a patakra ne hajtsuk a teheneket inni, hanem vígyünk vizet edényekben az istállóba s ott hagyjuk állni, hogy kissé felmelegedjék.

BOHN JÓZSEF

szőlőbirtokos, Kistemplomtanya, (Csongrád megye)
legkiválóbb csemege-szőlőkülönlegességek
mintatelepéről

ajánlja többszörösen szelektált, fajtiszta **sim** és **gyökeres** vesszőit. Kérjen díjmentes szakárjegyzéket.

!!! A telep állami ellenőrzés alatt áll. !!!

Kiállításokon többszörösen kitüntetve. Francia, magyar (Stark, Mathiász, stb.) hibridekből **140 faj!!!**

Rendeléskor okvetlenül hivatkozzék a »Vasárnap«-ra, árengedményt kap!

SZIVÁRVÁNY

A gépész

A pusztán cséplésre készültek. Nyolc izmos ökör huzta a nehéz gépet, lassan, kimért lépésekkel bandukoltak a dülö-
uton. A gép rudja az egyik kanyarulat-
nál eltörött. A béresek káromkodtak. A
kistermetű gépész ugrált, toporzékkolt.
Nem volt mit tenni, az ökröket kifogták
és hívták az uradalmi bognárt. A bognár
munkához látott, renőbehozta a rudat.
Mikor azonban a rudat a gép alá illesz-
tette, akkor vették észre, hogy az nem
jó, mert tulságosan alacsony s ha az
ökröket eléje fogják, a járom lehuzza a
nyakukat s nem tudják erejüket kifej-
teni. Tanakodtak, okoskodtak, hogyan le-
hetne a bajon segíteni. Mindenki beszélt,
mindenki okosabb akart lenni a másik-
nál, mindenki tanácsolt valamit, csak a
kistermetű gépész nem szólt egy szót
sem, bár látszott rajta, hogy rettenetesen
dühös. Mikor a bognár a béresekkel
egyetértően azt határozta, hogy a rudat
kiveszik és magasabbra emelik, a gépész
sem állhatta tovább, ő is beleszólt a ta-
nácskozásba:

— Nem kell a rudat bántani. A rud jó!
A béresek összenéztek.

— Már hogyan volna jó! — mondta a
bognár. — Az ökör szügyég sem ér.

— Az mindegy! — esőkönyöködött a
gépész és a rud mellé állt. — A nya-
kamíg ér. Ha nekem elég magas, akkor
az ökörnek is jó.

— Ugy ám, — bökte ki nehezen az
egyik béres, nehogy a kistermetű gépészt
megsértse — csak hogy az ökör nagyobb,
mint a gépész ur.

A gépész elvörösödött.

— Az már nem igaz! — tiltakozott a
vád ellen és büszkén kivágta: — Az
egész uradalomban nincs nagyobb ökör,
mint én.

Hogyan választanak a nők?

Mikor a képviselőválasztás alkalmával
a különböző jelöltek a legerősebben dol-
goztak s egy-egy szorgalmas jelölt egy
délután három helyen is tartott beszédet,
az egyik délceg jelölt gyűlésein mindig
ott volt egy természetes kofa-féle asszony.

Ha az illető Budán beszélt, akkor ő is
ott volt. Ha Pesten tartotta kitérőseit és
ígérgetéseit, akkor meg Pesten hallgatta
s közben rettenetesen éltette, hogy tul-
kiáltott mindenkit. Néha még a kendő-
jét is meglengette és tüzes arccal úgy
lelkesedett.

Az ellenpárt embere, aki holmi hangu-
lattapasztalás szempontjából szintén el-
látogatott a szóban levő politikus gyűlé-
seire, egyik hatalmas kitérőse után nem
állhatta tovább, a kofaasszony felé for-
dult és megkérdezte tőle:

— Mondja csak, lelkem, helyesli maga
ennek a jelöltnek a politikáját?

A lelkesülő asszony a kérdezőre né-
zett, kissé meglepődött, aztán megfelelt

a kérdésre:

— Nem értek én a politikához, kérem.

A kortes nagyot nézett:

— Ha nem érti, akkor miért élteti?

A kofa egy pillanatra elhallgatott, az-

tán szemérmesen lesütötte a tekintetét:
— Meghallgattam mindenik jelöltet s
valamennyi között ez volt a legszebb
ember.

NYÁRY ANDOR.

ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

A lakás tisztántartása

Hogy lakásunk tiszta és pormentes
legyen, nagy gondot kell fordítani a
padló tisztántartására. Faluhelyen kü-
lönösen fontos ez, mert hamar be-
hordják kívülről a port, sarat, a házi-
asszony legnagyobb bosszuságára. A
deszkapadlót hetente egyszer szappa-
nos luggal fel kell surolni, ahol pedig
hasadékok vannak, tömjük be kittel,
mert különben telerakódik piszokkal,
hulladékkal és a bolháknak, svábok-
nak tanyájává válik. A tisztára fel-
mosott és teljesen megszáradt padlót
azután egy-két rongypokróccal, az
ajtó elé helyezett gyékénnyel védhet-
jük a bepiszkolódás ellen.

Sokkal tetszetősebb és kevésbé
piszkolódik a fapadló, ha barna fes-
téssel beeresztjük, mely a port is le-
köti. Ha a festett padlót jófajta bo-
rostyánlakkal vonjuk be, sokáig meg-
tartja fényét, ha bepiszkolódik, szap-
panhelyoldattal mossuk át. Festett
padlóból tintafoltot spritusszal, vagy
terpentinnel dörzsölhetünk ki.

Az agyagpadlónak káros a kigőzöl-
gése, azért azt meszeljük gyakran.
Ezenkívül ássuk fel minden évben,
hordjuk ki a felsőréteget és tiszta
agyaggal töltjük fel. S ne köpjünk a
földre vagy a padlóra, hanem köpő-
esészebe.

A takaréktűzhelyet szappanos, szó-
dás vízzel moshatjuk tisztára. A tűz-
hely lapját (ha már teljesen kihült),

néhány csepp petróleummal leöntött
ujszappapírral dörzsöljük fényesre. A
vizvezeték és lefolyómedencét ho-
mokkal, szalmiákos vízzel tisztítsuk
meg. A sárgarézkilincseket só és ecet
keverékével, vagy szivarhamuval fé-
nyesítsük.

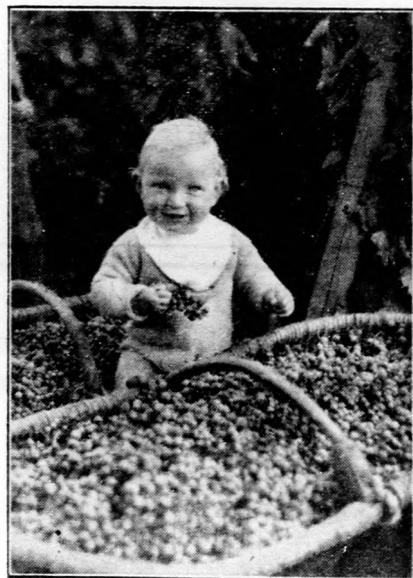
A vaskályhákat hideg állapotban
kenjük be fekete vagy barna spiri-
tuszlakkal, amit meg kell hagyni szá-
radni teljesen, mielőtt befűtenénk.
Időnként ajánlatos szalonnabőrrel,
vagy zsíros, vajjas csomagolópapíros-
sal átdörzsölni. Vasrepedés ragasz-
tására a következő keveréket használ-
juk: 10 gramm kénvirág, 5 gramm
szalmiákpör, 80 gramm finom vas-
reszelék és kevés víz. Mindezt sűrű
péppé keverjük és csak 6—8 napi
állás után, mikor már egészen meg-
keményedett, használjuk fel. Bera-
gaszthatjuk a hézagokat a következő-
képpen is: jól átszitált fahamuba
konyhasót, kevés enyvvet teszünk,
folytonos keverés közben vizet ön-
tünk hozzá s a kapott sűrű tészta-
val töltjük ki a repedéseket. A zománc-
zott vaskályhát szappanos, szóadás víz-
zel mossuk le, melybe kevés szalmiá-
k-szeszt is csepegtetünk. A cserépkály-
ha tetejére ajánlatos néhány iv össze-
hajtogatott ujszappapírt tenni, amit
gyakran váltogathatunk s így a
kályha tiszta marad.

A szeneslapátot, széntartót dör-
zsöljük be minden három hétben sza-
lonnabőrrel, vagy olajjal, úgy nem
rozsdásodik meg. Az aranyozott kép-
rámákat tojásfehérjéből vert habbal
kenjük be, melybe kevés sós is tet-
tünk. A foltokat spirituszos vízzel
dörzsöljük le róla.

Ételreceptek

Dara tojássárgával. Másfél liter tejet
12 deka cukorral főzzük fel és ha már
forr, folytonos keverés közben pergensünk
bele 15 deka nagyszemű darát. Mikor
megsűrűsödött, öntsük tálba és adjunk
bele öt tojássárgáját, egy fél citrom ap-
róra vágott héját, késhegynyi sót és az öt
tojás felvert habját. Öntsük ezután a da-
rakeveréket vajjal kikent formába és
csendes tűznél süssük meg.

Marinrozott hal. Ha már a hal meg
van sültve, de nem fogy el, a következő
módon használhatjuk fel pár napig: Por-
cellántálba borecetet öntünk, melybe sót,
néhány szem borsot, egy fej felvágott vö-
rshagymát, néhány babérlevelet és ka-
rikára vágott zöldséggyökereket teszünk.
Ebbe a fűszeres ecetbe rakjuk bele a ki-
rántott vagy megsült halszeleteket, me-
lyek így napokig élvezhető állapotban
maradnak.

Itt a szüret!

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MÚSORA: 1933 OKTÓBER 22—28.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap

22

9.15: Hírek. 10: Református Istenisztelet a Kálvin-téri templomból. 11: Egyházi népének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. Szentbeszédet mond Szívós Donáth szentbenedekrendi tanár. **Utána:** Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. **Majd:** Budapesti Hangversenyzenekar. Közreműködik Fehér Ilonka (hegedű). **Szünetben:** Farkas Zoltán előadása. „Őszi művészi séták.” 2: Gramofonlemez. 3: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata: dr. Gesztelyi Nagy László, mezőgazdasági kamarai igazgató: „A termelés és szövetkezés”. 3.45: Krudy Andor dr. címbalmozik. **Utána:** Időjelzés, időjárásjelentés. 4.30: „Arany János”. Bodor Aladár előadása. 5: A Mária Terézia I. honvédszolgálat zenekara. **Szünetben:** „Liszt”. Irta Thomán István. Felolvasás. 6.15: „Magyar humor Napoleon korában”. Rexa Dezső előadása. 6.45: Magyar nóták. Előadja Zsögön Lenke, Venczell Béla és Bura Sándor cigányzenekara. **Szünetben 7.15:** Sporteredmények. 8.15: Kis színpad. Zilahy Lajos két egyfelvonásos. 1. „Virágosbolt”. 2. „Grassalkovics”. 9: Időjelzés, hírek, sporteredmények. 9.15: Hegyi Emánuel zongorázik. 10: „Ki ismeri a gyereket”. Zágón István vídám csevegése. 10.30: Horváth Rezső és cigányzenekara László Imre énekszámával.

Hétfő

23

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Az Ecsedi-láp életéről. 2. A gyermek és a gyümölcs. (Felolvasás). **Közben:** Gramofonlemez. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Adorján Alice énekel, Sebestyén Sándor dr. gondolkodik, zongorán kísér Polgár Tibor. **Körülbelül 12.30:** Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Állástalan Szenészek Szimfonikus Zenekara. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 3.30: A rádió diáktérlőrája. „Őszi séta az Állatkertben”. 4: „Asszonyok tanácsadója”. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Losonczy-Schweitzer Oszkár szalonzenekara. 5.40: „Az ösmagyar művelődés”. Darkó Jenő előadása. 6.10: Magyar nóták. Két zongorán előadja Berzsenyi László dr. és Villax István dr. 7: Móríc Zsigmond elbeszélése: „A régi magyar szüret”. 7.30: A Filharmóniai Társaság jubiláris hangversenyének közvetítése a m. kir. Operaházból. Vezényel Dobnányi Ernő dr. Közreműködik Basildes Mária. **Utána kb. 10:** Időjelzés, időjárásjelentés és hírek. **Majd:** Bodrics Béla cigányzenekara és Mándits jazzzenekar. Szántó Gyula énekszámával. **11.30-tól 12 óráig:** A berlini rádió-adóállomás részére Bura Károly és cigányzenekara.

Kedd

24

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Vas Gereben vídám írásából. 2. Vörösmarth-versek. (Felolvasás). **Közben:** Gramofonlemez. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Berend Endre szalonzenekara. **Körülbelül 12.30:** Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: A Mária Terézia I. honvédszolgálat fuvózenekara. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 3: Tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról, testnevelők részére. 4: Szondy György meséi. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „Nemzetközi Művész Fényképkiállítás”. Dózsa Dezső előadása. 5.15: Pertis Pali cigányzenekara. 7.25: Szentmihályi Tibor énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. 8: Helyszíni közvetítés a Kamara Színházról. „Nem válok el”. Vigjáték három felvonásban, négy képer. Irta Orbók Attila. Kb. 10.40: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **Utána kb. 10.55:** Melles-vonósnégyes.

Szerda

25

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. A pestkörnyéki rációk élete. 2. Fáy András fabuláiból. (Felolvasás). **Közben:** Gramofonlemez. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Baum Sári zongorázik, Mally Győző énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. **Körülbelül 12.30:** Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Gramofonlemez. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 3.30: A rádió diáktérlőrája. „Tragédia a Déli-sarkon”. 4: „Báthory István lengyel király magyar katonái”. Pilch Jenő előadása. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „Operaházunk hőskora”. Gergely István előadása. 5.30: Budapesti Hangverseny Zenekar. 6.35: Olasz nyelvtanítás. 6.55: „Milyennek látnák a Hold-lakók a földet”. Cholnoky Jenő dr. előadása. 7.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „Tosca”. Melodráma három felvonásban. Szövegét Sardou Viktor drámája nyomán írták Illica L. és Giacosa G. Zenéjét szerette Puccini G. **Az I. felv. után:** Időjelzés, hírek. **A II. felv. után:** „A magyar vöröskereszt megújodása”. Vitéz Simon Elemér, országos elnök előadása. **Az előadás után:** Időjárásjelentés. **Majd:** Magyar Imre és cigányzenekara a Hungária-szallóból. **Közben II:** „A magyar népi zenekincs”. Lajtha László dr. franciayelvű előadása gramofonlemezekkel.

Csütörtök

26

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Tollagi Jónás kalandjai. 2. A zene gyógyító szerepe. (Felolvasás). **Közben:** Gramofonlemez. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó,

időjárásjelentés. 12.05: Rigó Jancsi cigányzenekara. **Körülbelül 12.30:** Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Az államrendőrség zenekara. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 3: Tanfolyam a Testnevelési Főiskoláról. 4: „A háztartásról”. Vizváry Mariska előadása. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: A földművelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata. Tölgyes István dr., gazdasági tanácsos: „Gazdaszervezkedés”. 5.30: „Dalol a tenger”. Kertész József előadása. 6.50: Munkásféltóra. 7.20: Roósz Emil szalonzenekara. 8.40: Előadás a Studióban: „Isten vára”. Dráma 3 felvonásban. Irta P. Ábrahám Ernő. 10: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **Utána:** Csorba Gyula cigányzenekara és Pogány Dezső jazzzenekara. Lipóczy József énekszámával.

Péntek

27

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. Időszzerű anyag. 2. Hogyan vásárol az amerikai háziasszony. (Felolvasás). **Közben:** Gramofonlemez. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Lorenz Ilonka zongorázik, Csilléry Béla hegedűl, zongorán kíséri Polgár Tibor. **Körülbelül 12.30:** Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Bertha István szalonzenekara. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 3.30: A rádió diáktérlőrája. „Egy szabadsághős ifjúság” (I. Rákóczi Ferenc). 4: „A távolugrás”. Balogh Lajos előadása. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: „Különös körmenetek”. Kilián Zoltán előadása. 5.30: Gramofonlemez. **Közben 6:** A rádió külügyi negyedőrája. 6.55: „Kelet Velenceje”. Baktay Ervin előadása. 7.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „Tannhäuser”. Dalmü 3 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta Wagner Richard. **Az I. felv. után kb. 10.10:** Időjárásjelentés. **Utána kb. 11.15:** Guttenberg György jazzzenekara és Veres Lajos cigányzenekara Kalmár Pál énekszámával.

Szombat

28

6.45: Torna. **Utána:** Gramofonlemez. 9.45: Hírek. 10: 1. „A tokaji aranyhegyek”. Ambrózy Ágoston előadása. 2. A fagyosság megelőzése. (Felolvasás). **Közben:** Gramofonlemez. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárásjelentés. 12.05: Haris Győző vokálkvartettje. **Körülbelül 12.30:** Hírek. 1.15: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 1.30: Az Országos Postászenekar. 2.45: Hírek, piaci árak, árfolyamok. 4: A Rádióélet mesefőrája. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Rác Zsiga cigányzenekara. 6.15: Mit üzen a rádió. 6.45: „A világbajnokságra készülő tornászok tréningje”. Helyszíni közvetítés a BTE tornaacsarnokából. 7.15: Operett-részletek. Előadja Nagy Margit, Pusztay Sándor és a Budapesti Hangverseny Zenekar. 8.45: Időjelzés, hírek. 9: „Itt a szezon”. Tarka est. Rendező Bánóczy Dezső. **Szünetben kb. 10:** Időjárásjelentés. 11: Gramofonlemez, tánczene.

H I R E K

Jankovich-Bésán Endrének grófné halála

Egy áldott jólélek szive szünet megdobogni. Számátalan azoknak a száma, akik a nemes grófnő elhunytá fölött ma sirnak, hiszen aránylag rövid élete alatt legfőbb kötelességének tartotta, hogy könnyeket töröljön le az emberek arcáról és boldoggá tegye embertársait.

Jankovich grófné Erdélyből, a székely földről származott és a falusi nép iránti szeretetet onnan hozta magával, ahol a kastélyoktól és az udvarházaktól nem esnek távol a kis falusi házak és ahol az egymás iránti ragaszkodás jobban ki van fejlődve, mint bárhol az országban. Édesatyját, báró Szentkereszty Bélát, Háromszék-vármegye hosszú évtizedeken át volt főispánját is rajongó szeretettel vette körül a székely nép. Jankovich grófné férje után új otthonában, a Dunántulon, valóságos népirodát állított fel és személyesen intézte a hozzáfutó kisemberek ügyes-bajos dolgait. A világháború kitörése alkalmával nemcsak jó tanácsra, de anyagiakkal is segítette a környéken lakó hadbavonultak hozzátartozóit. A hadiárva részére otthon alapított, a leányok továbbképzésére háztartási iskolát nyitott meg. A földműves nép kulturális és gazdasági haladása érdekében létesítette a pápateszéri téli gazdasági iskolát, amely első volt az országban. Mindezt és mindenkivel csak jót tett. Emlékét örökre szívébe zárta a falusi nép.

A Faluszövetség tevékenységét is készséggel támogatta a nemes grófné és éppen most az őszi hónapokra tervezte a Szövetség női szakosztályának erőteljesebb megmozdulását. Sajnos, ebben az elhatározásában hirtelen elhunyt megakadályozta, jó tanácsai azonban nem mulhatnak el és a Faluszövetség ezirányú munkásságát a grófné szellemében kívánja folytatni.

Tölgyes István dr. rádióelőadása.

Tölgyes István dr., a Faluszövetség igazgatója, október hó 26-án, délután 5 órakor Gazdaszervezés címmel előadást tart a rádióban. Az előadásra, mely a legidősebb gazdasági kérdéssel foglalkozik, külön is felhívjuk rádióhallgató olvasóink figyelmét.

Gyakorlott kertész, aki szőlőkezeléshez és bármilyen gazdasági munkához ért, sofförvizsgája is van, alkalmazást keres. Címe: Varga Béla, Matildmajor, Dunaföldvár, postafiók 22. szám.

Aki Kossuthal és Petőfivel társalog. A baranyavármegyei Diósvizsló nagyközség jegyzőjétől hatalmas levelet kapott a szer-

Köszönet jóbarátainknak!

Október hó elsejei számunkban jelentettük be olvasótáborunknak, hogy a VASÁRNAP előfizetési díjait felére csökkentettük. Előfizetőink, — akiket mi sohasem tekintettünk laprendelőnek, hanem osztályostársnak és meghitt barátunk — természetesen meglepedéssel vették tudomásul elhatározásunkat és elismerésüket fejezték ki afelett, hogy szem előtt tartva a mai sulyos idők követelményeit, igyekeztünk a lap árának új megállapításával a falvak lakóinak segítségére lenni.

Ime, mutatóba néhány a hozzánk intézett sorokból:

Aranyosi József (Pincehely) írja: „Örömmel üdvözlöm a „Vasárnap“-ot, hogy e rég óhajtott lépésre szánta magát. E bátor lépéssel bizonyára kivívja magának kisgazdatársaim mélyebb ragaszkodását. Magam részéről rajta leszek, hogy új előfizetőket szerezzek.“

Ifj. Ács Ferenc (Karcag) írja: „Örömmel olvasom, hogy október hó elsejétől olcsóbb lett a „Vasárnap“ előfizetési ára. Adja a jó Isten, hogy minden magyar ember megértéssel legyen egymás iránt és kívánom, hogy a lap, mint eddig, vagy még talán jobban harcoljon a szépért és jóért a magyar jövő érdekében.“

Borics István erdőőr (Sirok) írja: „Sajnos, most úgyvíg más lapra is elő vagyok fizetve, de azért, mivel a „Vasárnap“ mérsékelte az előfizetési díjat, egyelőre egy negyed évre előfizetek. Egy kollegám részére azonban egész évi előfizetést megküldök.“

E sorok írónak őszinte köszönetünket küldjük.

*

kesztőségünk. özv. Hosszu Józsefné költeményeit, amelyeket, mint a szerző állítja: *Petőfi Sándor mondott elő neki, amikor transzba esett.* Ugyancsak ezt állítja az üzenetekről is, amelyek viszont *Kossuth szellemétől* származnak. Végig olvastuk az üzeneteket és költeményeket is és megállapítottuk, hogy Kossuth szellemét és Petőfi lelkét ismerő mai esztét magyarnak az önön lelkiismerete és kétségbeesése, de a jövőben való bizakodása se mondhat mást, mint amit ez a két ősmagyar szellemóriás sugall. Mert mint mond Petőfi a transzba esett költőnőnek:

Egy vágyam van fenn a Mennyországban: Visszanyerni hazám tégedet! Eggyé, naggyá és dicsővé tenni... És szabaddá magyar népemet!

Ez az egész magyarság vágya is s a költőnőnek el is hisszük, hogy ezt a négy sort Petőfi sugallta.

Erődy-Harrach Tihamér diszpolgársága. Tiszavárkony község képviselőtestülete ez év augusztusában egyhangú lelkesedéssel diszpolgárává választotta Erődy-Harrach Tihamér kormányfőtanácsos, országgyűlési képviselőt. Az erről szóló díszlevelet okt. 15-én adták át Tiszavárkonyban Erődy-Harrach Tihamérnak, nagy ünnepség keretében.

Egy héttel az előfizetési díjak csökkentésének bejelentése után, október hó 8-iki számunkban, kérésintéztünk a VASÁRNAP valamennyi olvasójához és felhívtuk őket arra: *álljanak be lapunk önkéntes toborzó-gárdájába, legyenek szószólóink és legelsősorban ők kövessenek el mindent, hogy előfizető-táborunk gyarapodjék.* Csupán néhány nap telt el felszólításunk elhangzása óta és jól-eső örömmel máris megállapíthatjuk, hogy kérésünk barátaink körében megértésre és meghallgatásra talált. Lelkes, önzetlen, igaz ügyért készséggel sikraszálló hiveink megkezdtek a VASÁRNAP terjesztése érdekében önként vállalt munkájukat és fáradozásait siker koronázta.

Azok a jóbarátaink, akik legelsőként siettek kérésünknek eleget tenni, a következők:

- Aranyosi József (Pincehely),
- Borics István (Sirok),
- Doncsész István (Rábatótfalu),
- Ifj. Gábel János (Pápateszér),
- Józsa Kálmán (Tényőhegy),
- Káposzta Ferenc (Polyvecze),
- Niklai István (Szakesmajor),
- Ifj. Ritecz István (Gyékényes),
- Szabó József (Mozsgó).

A mi nagy célunk felkarolásáért, önzetlen támogatásukért és eredményes munkájukért teljes elismerés és a legnagyobb köszönet illeti őket. A VASÁRNAP jóbarátainak gárdáját megalakítottuk és a gárda első kilenc tagját szívből köszöntjük.

Hiszük, hogy ez a derék gárda napról-napra nőni fog és mi a VASÁRNAP ezután következő számaiban is megörökíthetjük jóbarátaink névsorát.

Ugy szeretnék...

*Ugy szeretnék álmódzni éjjel-nappal folyton,
Ébren nem kellene lenni, semmiről se tudnom;
Csak álmódni boldogságról gyönyörűet, szépet,
Talán akkor megszépülne ez a csunya élet? ...*

*Ugy szeretném, ha engemet valaki szeretne,
Ha valaki vágyó karral keblére ölelne ...
És mesélne boldogságról szerelmes meséket,
Akkor biztos megszépülne ez a csunya élet!*

Irta: Ifj. RAKK ISTVÁN (Moha).

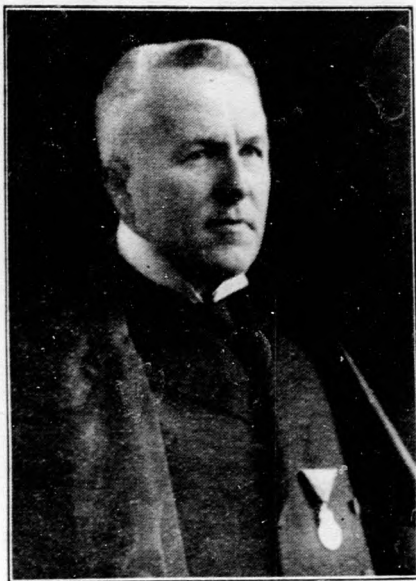
PÁSZTORTÜZ

Józan Miklós unitárius püspöki vikárius boldogsága

Józan Miklós unitárius püspöki vikárius hívei országszerte most ünneplik negyvenéves lelkészkedése alkalmából. Ez a szép szál termetű, ragyogó kékszemű főpap egyike a legmegértőbb, legtestvériesebb igazi nagy magyar papoknak. S ha Kolozsvárott Hirschler római katolikus apát-plébános kezét csókolt a közel száz évet ért néhai jó öreg Ferencz József unitárius püspöknek, viszont Józan vikárius — Esztergomban járván — nem mulasztotta el hódolatát tenni és kezét megcsókolni fiúlag a néhai jó öreg Csernoch János biboros-hercegprimásnak... Amikor felekezetek szerint is annyiféle huznak a türelmetlenebbek, illik és kedves nekünk a magyar keresztényi testvéri szeretetből is példát mutató nagy papról emlékeznünk az ő lelkészi szolgálatának negyvenedik fordulóján... S most hívei megkérdezték tőle Debrecenben, hogy mikor volt a — legboldogabb? Jellemzők a válaszai, mert azokban a lelke is bent ragyog a nagyszerű magyar papnak...

— Több esetben volt nekem boldog percem ez életben! — ugymond. — Igy a többek között egyik legboldogabb élményem volt az, amikor nevelőapámmal együtt egyik vasárnap reggel öt lópatkót készítettem el. Bőrkötény volt előttem, izadtam, dolgoztam, míg kész lett az öt patkó... Mert kovács volt a nevelőapám. S mikor készen volt az öt patkó, teljes papidiszta öltöttem és úgy mentem a tordai unitárius templomba ígét hirdetni. Előbb még bőrkötényben patkót készítettem, s néhány perc múlva papi palástban ígét hirdettem. Papi palást és bőrkötény egyaránt kedves és szent volt előttem!

— A továbbiakban boldognak mondta azt a három esztendő is, melyet mint diák Oxfordban töltött. Ritka esemény volt ez, hogy a messze Erdélyből szegény magyar diák elmelesen a leghíresebb angol egyetemre tanulni. Boldogan gondol reá az elszakított testvérek miatti buslakodás között is, hogy a Csonkaországban dolgozhatott az unitárius új egyházrész élén és hogy egyháznak megbecsültetésül a felsőházba is beválasztották. És boldogságához számítja azt is, ahányszor egyetemes magyar nemzeti szempontból is jót cselekedhetett, s a felekezeti megértést, békét hirdethette életével, tetteivel, mert minden nemzeti ügyünkben első szempontja volt az, hogy — magyar ügy! Türelem, szeretet, testvériség és nemzeti szent ügyünkért a legmesszebbmenőleg hozott kedves áldozat tették boldoggá...

Józan Miklós unitárius püspöki vikárius.

S majd szószerint így folytatta:

— Magyar és magyar között nem ismerem, nem tudok különbséget. Az vezetett engem akkor is, mikor első ízben jelentem meg a magyarság nagy ünnepén, Szent István napján a katolikus körmenetben, mint egyházam képviselője. Mindenekfelett és mindenfelül felülemelkedő szent érzésem vitt oda a magyarság ünnepére, hiszen egy nemzet vagyunk mi, minden felekezeti megoszlásunk ellenére is...

Illik és kedves nekünk tisztelni és megismertetni veletek az ilyen magyar papot.

MÓRICZ PÁL.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Milyen előnyt nyújt a Tejszövetkezeti Központ tejátvitelénél a szövetségi tagjainak a nemtagokkal szemben? 2. Melyik buzát tartják jobbnek, a bánykúti vagy a vöröskopasz, ugyanezzel somogyi tarbuzát? (Sz. A., Sormás). — **Felelet:** 1. A Tejszövetkezeti Központ csak az olyan szövetségektől veszi át a tejet, melyek a Központnak tagjai. Kereskedelmi okok kényszerítik, hogy bizonyos mennyiségű friss tejet uraldalmaktól is átvegyen, de a most meg erősítésre váró alapszabályok szerint ezek is tagjai lesznek a Tejszövetkezeti Központnak. 2. A bánykúti elsőbbség illeti meg a somogyi tarbuzával szemben, mert a bánykúti minőségileg a világ legjobb buzáival is felveszi a versenyt, másrészt ez egy kiválóított típus, míg a somogyi tarbuzában a legkülönbözőbb értékű családok vannak, tehát értéke bizonytalan.

Kérdés: Hol van a következő írók pesti lakása: Buday Barna, MórícZ Zsigmond, Kassák Lajos és Földi Mihály? (H. F., Réde). — **Felelet:** Buday Barna

lakása: IX., Üllői-ut 25., MórícZ Zsigmond és Földi Mihály címe: VII., Rákóczi-ut 54. Kassák Lajos lakhelyét nem tudtuk megállapítani.

Kérdés: Hol kaphatnám meg és mennyiért Bernátsky Jenő dr.: „Szőlőművelés“, valamint Illés Lajos: „Cirok-máknaforgó természetese“ című munkákat? (N. L., Átány). — **Felelet:** Mindkettő kapható kiadóhivatalunkban; az előbbi 3 pengő 80 fillér, míg az utóbbi 1 pengő 80 fillér, valamint 40 fillér portóköltség előzetes beküldése mellett.

Kérdés: Hogyan lehet értékesíteni múlt évben lejárt gabona-boletta? (Polgári Olvasókör, Rinyaujlak). — **Felelet:** Kérvényt kell benyújtani a pénzügyminisztériumhoz a pénzügyigazgatóság útján, melyben kellőleg indokolni kell, hogy miért mulasztották el a boletta felhasználását. Indokolt esetben megadják a módját a boletta értékesítésének.

Kérdés: 1. Malomellenőrköz mikor van felvétel és havá kell fordulni? 2. Tiltják-e a hazai törvények, hogy a magyar állampolgár francia idegenlégőbe lépjen? 3. Mi módon lehet az idegenlégőbe bejutni? (B. L., Hajagos). — **Felelet:** 1. Nincs felvétel. 2. Nem tiltják. 3. A bekapást nem ajánljuk; miért is erre vonatkozó kérésére sem Önnek, sem másnak felvilágosítással nem szolgálhatunk.

Kérdés: 1. Kaphatok-e díjmentesen gyógynövényeket ismertető könyvet, melyben megvan a szedés és szárítás ideje is? 2. Kell-e a gyógynövények szedéséhez engedély, ha igen, mennyit kell érte fizetni? („Szeresd a virágot“). — **Felelet:** 1. Díjmentesen nem kapható; ajánljuk azonban az Auguszta-féle „Gyógy- és vegyipari növények termesztése“ című munkát, ára 4 pengő és portóköltség 20 fillér. 2. Nem kell.

Kérdés: Ad-e az állam jégkárosult gazdáknak kedvezményes áron szőlőtörvényeket és sima vadesszót? (Sz. I., Gyenesdiás). — **Felelet:** Jelenleg nem ad, azonban szó van róla, hogy későbbi időpontban a földművelésügyi minisztérium ilyenfajta akciót le fog bonyolítani.

Kérdés: Van-e a honvédelmi minisztériumba beosztva Bogdánffy Béla alezredes, ha igen, mi a lakásának a címe? (Id. R. J., Csökakő). — **Felelet:** Semmilyen beosztásban nincs; forduljon kérelmével a székesfehérvári dandárparancsnoksághoz, hol az illető 1924-ben mint őrnagy szolgálatot teljesített.

Kérdés: Hol tölthetnék egyévi gyakorlati szolgálatot, hogy utána erdőőri és radóri iskolába felvegyenek? (T. P., Kényérmészőlő). — **Felelet:** Forduljon kérelmével a Magyar Közalapítványi Hivatalhoz (Vallás- és Közoktatásügyi Minisztérium, Budapest, V., Hold-u. 16.), melynek útján esetleg elhelyezkedést nyerhet, vagy próbáljon felvételért fordulni a környékükön lévő valamelyik erdőgazdasághoz.

Kérdés: Kérek a csemegeszőlőkre vonatkozó kisebb tájékoztató könyvet vagy füzetet ajánlani, melyből megtanulhatnám a csemegeszőlő kezelést. (Özv. Csizmadia Gyuláné, Kistokaj). — **Felelet:** Csemegeszőlőkezelési szakkönyv van sokféle; ajánlhatjuk a rudinai Molnár István által 1911-ben kiadott „Szőlőművelési Káté“-t. Ebben mindent, ami a telepítési, kezelési munkálatokat illeti, megtalálhat. Ha nagyobb műre volna szüksége, a

Pettenkoffer Sándor-féle „Szőlőművelés”-t érdemes megvenni. Utóbbi igen bőven és kitűnő szakszerűséggel foglalkozik az összes szőlészeti kérdésekkel. E könyvek megrendelhetők szerkesztőségünk utján is. B. címére megküldöttük a Bohn József-féle „Kistemplomtanya” c. csemegezőlő szakleírását díjmentesen, melyben szakszerű tájékoztatás van az ugynevezett nyakoltásról és az így szaporított csemegezőlő további kezeléséről.

Kérdés: Hol kaphatom meg a következő szőlőfajták vesszőit: Szőlőkertek Királynője, Cegléd Szépe, Muscat Mathiász Jánosné, Erzsébet Királynő emléke, Keckemért virága, Hazai aramon, Mézes fekete, Sárfelete, Bogdányi dinka, Mustos fehér, Budai zöld, stb. csemege- és borszőlőfajokból? (Szabó Imre, Gyenesdiás). — **Felelet:** E fajok legnagyobb részének I. osztályu simavesszőit, részben pedig gyökeres vesszőit megkaphatja Bohn József csemegezőlővessző-mintatáblájáról (Kistemplomtanya, Szeged mellett). Egyidejűleg a talpnek most megjelent 140 fajtát tartalmazó képes szakárjegyzékét postán díjmentesen B. címére megküldöttük. Meg kell jegyeznünk, hogy az Ön által kívánt mézes feketeszőlő vesszőit Szekszárd környékén kaphatja meg valamelyik nagyobb gazdaságból, de ezt a fajt nem ajánlhatjuk a következő okból: Mézes fekete a mézes fehérnek egy változata; Tolnamegyében természetik elszórtan. Fürtje ágas, boglyói közepesek, későn érik, bőtermő, de bora silány. Maga az a körülmény, hogy későn érik be, elég ok arra, hogy e fajta helyett inkább másféle, korábbi, jobb borszőlőt szaporítson. A Bernát János kiváló vörösbort termő fajt ajánljuk, ez igen bőtermő, elég korai, 14 fokos finom vörösbort ad és szőlőjét csemegezőlőnek is jól lehet értékesíteni, mivel igen édes ízű. Ennek vesszői is kaphatók a fentemlített gazdaságban.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. J., Kistelek. Valamelyiket — javítással — közölni fogjuk. — **Ifj. R. L., Moha.** Verseiből közlünk. Gratulálunk a móri vándorgyűlésen szép szerepléséhez. — **G. F., Felsőmoesolád.** Rejtvényeiből közlünk. — **T. J., Egerág.** Mindkét fajta küldeményből válogatunk. — **L. J., Tar.** Közlünk belőlük. — **V. K., Tiszasüly.** Sorát keritjük. — **Cs. M., Rétszilás.** Rejtvényeiből közlünk. Köszönjük szíves ígéretét. A másik fajta küldemény — sajnálatunkra — nem vált be. — **L. P., Budapest.** Nem közölhető. — **T. A., Kecel.** Rejtvényei jók. A tíz nap a lap keltezésétől számít. — **V. M., Matildmajor.** Hirdetését mai számunk közli, díjtalanul. — **B. B., Zalakaros.** Előfizetése 1934 november hó 30-ig rendezve van. — **Sz. P., Zamárdi.** Előfizetése 1934 január hó 31-ig van most rendezve. — **M. J., Erzsébetpuszta.** 1933 szeptember hó 30-ig 6 pengő.

Ajánld
szomszédodnak is a
VASÁRNAP-ot!

T R É F Á K

Élni kell.

— Képzeld, úgy éreztem, hogy valami bajom van és elmentem az orvoshoz. Elvégre az orvosnak is élni kell.

— Persze.
— Irattam vele egy receptet, aztán elmentem vele a gyógyszerertárho és megcsináltattam. Elvégre a gyógyszerésznek is élni kell.

— Persze.
— Aztán hazamentem és kiöntöttem az orvosságot a vízvezetékbe.

— Miért?
— No, hallod. . . nekem is élnem kell.

Kiméletesen.

— El kell mennem Kövessnéhez, megmondani, hogy kedvenc kutyáját halálra gázolták. Csak azt nem tudom, miként adhatom tudtára ezt a fájdalmas hírt kellő kimélettel.

— Nagyon egyszerűen. Mondja azt neki, hogy a férjét gázolták el és azután óvatosan térjen rá, hogy a kutya halt meg tulajdonképpen.

Arany- és ezüstpénzek ára

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 28 fillér; 2 koronás 56 fillér; 5 koronás 1 pengő és 48 fillér; régi egyforintos 77 fillér.

Aranypénzek: 1 darab 20 koronás arany 32 pengő; 10 koronás 15 pengő és 50 fillér; Napoleon-arany 31 pengő és 40 fillér.

14 karátos törtarany (gyűrű, fülbevaló, stb.) grammként 2 pengő 90 fillér.

Színarany kilogrammja: 5140 pengő.
Színézüst kilogrammja: 70 pengő.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

εϋϱαηζςιζδθ I felső, testen hordják

(Beküldte Gergye Ferenc Felsőmoesoládról).

2. Szórejtvény.

&
?

(Beküldte Takács Andrásné Kecelről).

3. Szórejtvény.

somlai
ostya

(Beküldte Csátary Mihály Rétszilásról).

4. Szórejtvény.

testrészt szín
(-k)
T

(Beküldte Lőke József Tarról).

5. Névrejtvény.

Mártonka, Olaszliszka, Helesfa, Csarnota, Áta

A nerek kezdőbetűit helyesen összerakva egy város nevét kapjuk.

(Beküldte Tarr János Egerágról).

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 46-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények helyes megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkelve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 40-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: Számon kívüli. 2. Szórejtvény: Európa. 3. Szórejtvény: Nándorfehérvár. 4. Szórejtvény: Budapest. 5. Szórejtvény: Filléres gyors.

Megejtették: Csipai Mihály, Cseppentő Imre, Kovács Bálint, Niklai István, Sudár Ferenc, Kisházi József, Günther Ferenc, Vargha Anna, László Irén, Husztig Zoltán, Szűcs Ferenc, Szekeres Márton, Nagy József.

Jutalomkönyvet nyertek: Cseppentő Imre (Tiszabő) és Csipai Mihály (Csongrád).

A 41-ik számban közölt rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

Vásárok jegyzéke.

Vasárnap, október hó 22. Állat- és kirakodóvásár: Debrecen, Füzesgyarmat, Nagykovács.

Hétfő, október hó 23. Állat- és kirakodóvásár: Bátaszék, Békéscsaba, Fadd, Heves, Kecel, Kóny, Kunmadaras, Magyaróvár, Mándok, Nádudvar, Pápóe, Sajószentpéter, Szihalom, Tiszapalkonya, Tokaj. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Hetes. — **Kirakodóvásár:** Mikosszéplak, Nagylózs.

Kedd, október hó 24. Állat- és kirakodóvásár: Békéscsaba, Celldömök, Gesztely, Újpest. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Nemesvid.

Szerda, október hó 25. Állat- és kirakodóvásár: Békéscsaba, Jánoshida. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Somlyószőlős, Zomba, Zsámbék.

Csütörtök, október hó 26. Állat- és kirakodóvásár: Diósziviszló, Felsővadász, Gelse (bizonytalan), Kaposszekcső, Tengelic, Tornaszentandrás. — **Kirakodóvásár:** Nagycenk. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Paicsa, Sümeg, Zsámbék. — **Marha- és kirakodóvásár:** Répesszentgyörgy.

Péntek, október hó 27. Állat- és kirakodóvásár: Mindszent. — **Ló-, marha- és kirakodóvásár:** Istvándi.

Szombat, október hó 28. Állat- és kirakodóvásár: Battonya, Kapócs, Mindszent. — **Marha- és kirakodóvásár:** Szekszárd. — **Marha- és kirakodóvásár:** Vaszentmihály.

A VILÁGGYUJTÓGATÓ

REGÉNY ★ ANGOLBÓL FORDITOTTA: VÉCSEY LEÓ (46)

— Természetesen, — végződik a hivatalos közlés — az ország népe nyugodt lehet, hogy a kormány az ország biztonságát és becsületét meg fogja őrizni bárkivel szemben is.

Ez utóbbi mondatot megéljenezték és megtapsolták. Cardon úgy látta, hogy Davis professzor ajkán kaján mosoly jelent meg, amint kis kocsiján lassan kifelé tolták.

A detektív utána furakodott, követte őt, de nem tudta megállapítani, hová tűnt.

A legközelebbi táviróállomáson a következő táviratot adta fel:

„Külgügyminiszter urnak.

Függeszzen fel minden diplomáciai lépést, amíg beszélhetek önnel. Nagyon fontos híreket viszek.

Cardon, főfelügyelő.“

Feszült élénkséggel nézett az órájára. Negyedegy volt. Visszament a terembe.

Eközben valami rendkívüli történt. A kormánynyilatkozat felolvasása után közvetlenül egy új részvénytársaság papírjait dobálták piacra és ezek a „Nyugat-indiai Kereskedelmi Társaság“ papírjai voltak. Az igazgatóság kihirdette, hogy huszonnegyediké lett volna az első nap, melyen a papirokat jegyezni lehet, de a ma reggeli tanácskozáson elhatározták, hogy már ma bevezetik a részvényeket. Bár félték, hogy a mai hírek súlyos csapást fognak mérni a részvénytársaságra, mert ma erőszakos besszre lehetett számítani még a régi papirokból is. De a kormány megnyugtató nyilatkozata arra készítette a részvénytársaságot, hogy piacra vigye papírjait.

És tényleg kitűnt, hogy dacára mindennek, az új papirok iránt nem csekély vásárlási kedv mutatkozott. Mint hitelt érdemlő értesülések bizonyították, a „Nyugat-indiai Kereskedelmi Részvénytársaság“ olyan vállalkozás volt, melynek százmilliárdok álltak rendelkezésére. Óriási menységű rádium, réz és arany volt a birtokában és csodás nyereségkilitásról suttogtak. A papir eleinte nehezen tudott tért hódítani, de las-

sankint mégis nőtt a kereslet iránta. És minél inkább emelkedett a papirok értéke, annál inkább vette egy tőzsdebizományos iroda. Most már felébredt a tőzsde érdeklődése. Izgalom futott át a termen — hossz-izgalom a besszben...

A detektív az álhatatos vevő mellett állt, aki az „Ingatlanforgalmi Részvénytársaságot“ képviselte. Néha letörölte verejttékező homlokát.

— Nem lehet tovább itt maradnom — mondta magában. — El kell mennem, különben helyrehozhatatlanul késő lesz.

Megkérdezte az egyik mellette álló ügynököt:

— Az összes részvényeket lejegyezték már?

— Nem, de az utolsó félórán hallatlan tömeget jegyeztek belőlük.

— Valóban?

— Igen. Váratlanul az összes régi részvényesek érvényesítették elővételi jogukat.

— Tehát akkor még mindig emelkedni fognak a részvények.

— Minden valószínűség szerint. Alig hihető, de mégis úgy látszik, hogy a mai komédia csak egy jó üzlet érdekében történt. És azok, kik a jegyzésnél elővételi jogot szereztek, nem mulasztják majd el az alkalmat.

— Mondja kérem, lehet arra gondolni, hogy ezek a papirok ismét esni fognak?

— Minden lehetséges. Bár, hírszerint, a papirok mögött erős tőke áll.

— Lehet valaki, aki hasznot húzhatna a papirok eséséből?

— Természetesen. Valaki, aki olcsón szeretne a papirokhöz jutni... Ha az illető például a papirokat az eredeti ár felére nyomja le.

— Ahá! Tehát óriási összegekről van szó!

— Sok millióról.

— És akkor az illető összevásárolja a papirokat?

— Természetesen.

— Akkor ezt az üzletet találóan hasonlítják össze a rablógylkos-sággal! — kiáltott fel a detektív.

Az ügynök vállat vont és egy

jellegzetes mozdulatot tett a kezével.

— Nos, uram — fordult a detektívhez — nem akarna...

De mielőtt befejezhette volna a mondatot, eltűnt a detektív a tömegben és kifelé igyekezett. Amint az utcán volt, autóba ugrott s oda kiáltott a sofförnek:

— A külgügyminisztériumba.

Mikor odaérkezett, nem volt ott a miniszter. A várban volt, hol a legfőbb tanács ülésezett éppen.

Izgalomtól remegve járt le és fel a detektív az előszobában, míg vége volt az értekezletnek.

A külgügyminiszter belépett. Fáradt és ideges volt.

— Velem akar beszélni? — kérdezte a detektívet.

— Igen, kegyelmes uram?

— Mi hirt hoz?

— Megoldottam a talányt.

— Milyen talányt?

— Elfelejtette volna tán, kegyelmes uram?

— Nem! Felkértem, hogy kutasssa ki azt, ki küldte a titkos térképeket. Ez a kérdés azonban már nem időszerű! Tudjuk! Gilió doktor küldte. Utólag behajtott a árát is rajtunk; százezer frankot.

Cardon magában elmosolyodott. No lám, Gilió doktor már a saját szakállára kezd dolgozni. Mert bizonyos, hogy a professzor nem tud ezekről.

— Ugy — mondotta hangosan. — Most azonban nem az a fődolog Engedjen meg kegyelmes uram egy kérdést: fontos dologban döntött itt most a legfelsőbb államtanács?

— Igen.

— Nagyon fontos?

— Nagyon fontos dologban.

— Olyan fontos, hogy annak esetleg döntő befolyása lehet az állam egész helyzetére?

— I-i-igen.

— Más szóval, a kormány olyan lépésre határozta el magát, ami egész Európa békéjét felboríthatná. Most hallgasson ide, kegyelmes uram: ezt a határozatot a táviródrótok nemsokára elröppentik a szomszéd államba — Andrea Gonzzetti címére!

(Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak október hó 17-én.)

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. Buza tiszai 77 kg-os 7.30-7.55, 78 kg-os 7.40-7.65, 79 kg-os 7.50-7.75, 80 kg-os 7.60-7.85, felsőtiszai 77 kg-os 7.10-7.20, 78 kg-os 7.20-7.30, 79 kg-os 7.30-7.40, 80 kg-os 7.40-7.55; fejérmegyei, dunántúli, pestvidéki, bácskai 77 kg-os 6.95-7.10, 78 kg-os 7.05-7.20, 79 kg-os 7.15-7.30, 80 kg-os 7.25-7.40. Pestvidéki rozs 3.95-4.05, egyéb 3.95-4.05; takarmányárpa elsőrendű 6.40-6.60, másodrendű 6.20-6.30; sörárpa elsőrendű 10.50-12, másodrendű 9-9.75, harmadrendű 7.50-8.50; zab elsőrendű 7-7.10, másodrendű 6.80-6.90; tiszántúli tengeri 7.45-7.55, egyéb 7.45-7.55; korpá 5-5.10; 7. liszt 12.50-13.50; 8. liszt 7.40-7.60 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. Buza októberre 6.81, márciusra 7.63-7.65, májusra 7.84-7.87. Rosz októberre 5.13-5.15. Tengeri májusra 7.58-7.60 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 6, borsóhéj 5.50, borsókorpa 5.25, buzakonkoly 4.25, konkolydara 5.25, lenmagpogácsa 12.50, napraforgópogácsa 9.50, repcepogácsa 7.50, rozskonkoly 4, rozskorpa 4.80, rozsocsa 3.80, rozstakarmányliszt 6.50, tökmagpogácsa 13 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi rt. heti jelentése.) Lóhere. A magyar lóhere szempontjából károsan befolyásolja a piac alakulását az a körülmény, hogy az erdélyiek jóval olcsóbb árakon ajánlanak, mint a magyar áru önköltségében előállítható. Lucernamag iránt a kereslet esekély és a kínálat megerősödése folytán az árak lemorzsolódása nem volt megakadályozható. Fehérhercében és általában egyéb heremagvakban a kereslet egészen jelentéktelen. — A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos jejezései nyersáruért. 100 kilónként budapesti paritásában; repce 24-24.50; köles, vegyes 7.75-8.25; lucerna 125-140; lóhere ar. 115-125; lenmag 24.5-25; napraforgó, vegyes 11.25-11.50; kék mák 48-50; borsó Vikt. 10.5-10.75, expr. 15.5-16.5, őszi 10.5-11.5; bab szokványi 11.25-11.75, gömbölyű fűj 19-20, hosszú 18-19; lencse, kisszemű 20-24, nagy 27-37; szárított répaszelet 7.5-8 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 4-4.50 harmadrendű csomagolásra 2.90-3.80, muharszéna 3.80-5, lucernaszéna 5.40-5.80, alomszalma másodrendű 2.20-2.50 pengő métermázsánként, zsupszalma, 1 kéve 30 fillér.

Cirokszakál takarószalma átlagárban 16-18, bélés szalma átlagárban 8-10 pengő métermázsánként. **Cirokmag** 3.60 pengő métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosökrök Elsőrendű belföldi jármosökör (tarka) 44-46, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 42-45, másfél éves üszök 38-42, másfél éves tinók 38-42, fiatal, friss fejős tehén 55-65 fillér kilogrammonként, elősúlyban.

Borjuvásár. Élő borju, belföldi szopós elsőrendű 79-84, kivételesen 85, másodrendű 72-78, harmadrendű 64-70 fillér kilogrammonként.

Sertésvásár. Könnyű 66-68, közep 72-74, nehéz 70-71 fillér kilogrammonként, elősúlyban.

Lóvásár. Csikó 30-67, igaz kocsiló (nehéz nyugati fajta) 200-360, igaz kocsiló (könnyű nyugati fajta) 130-250, számár 45, alárendelt minőségű lovak 47-130, vágó lovak 20-45 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima kifogas ürök páronként 100 kg, vagy azon felüli súlyban 36-40, prima fiatal bárányok páronként 75-80 kg között 36-40 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-itatás után mázsálva, páronként 6 kg súlylevonással.

Gyapjú. A hazai piacon az elmúlt héten is csak jelentéktelen forgalom volt hibás minőségű fésűsgyapjában 1.40 és középminőségű fésűsgyapjában 1.50 pengő áron. Ugyancsak mérsékelt forgalom volt báránygyapjában, amely változatlanul 1.10-1.15 pengős áron kelt el.

Nyersbőr. Marhabőr, minden súlyban, magyar 70-72, tarka 80-82, borjubőr, rövid lábbal 1.40 pengő kilogrammonként.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 32, lefölözött tej 8-10, tejszín 240-280, tejjel 120-150, centrifugált vaj kg-ja kicsinyben 220-280, szedett vaj 180-220, tehéntúró 40-80, juhtúró 150-200, grói sajt 220-240, trappista sajt 160-240, emmentáli sajt 220-400 pengő kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő baromfi: csirke 0.70-2, tyúk 1.50-2.50 pengő darabonként. Leölt baromfi: hizott lud és ruca 1-1.40, csirke 1.40-2.40, tyúk 1.10-1.50, libamáj 3-6 pengő kilogrammonként. Tojás darabja 7-9 fillér.

Vadpiac. Szarvascomb 2, őzcomb 2.80-3, vaddisznócomb 2.40 pengő kilogrammonként. Nyul, borbén 1.80-3.50, fácán 1.50-2.50, fogoly 0.60-1.20 pengő darabonként.

Halpiac. Ponty, élő, kicsinyben, nagyság szerint 1-1.60, harsa 2.40-4 pengő kilogrammonként.

Zöldség. Sárgarépa zöldjével, csomója 6-14, petrezselyem zöldjével, csomója 6-14, zeller zöldjével, darabja 4-14, kalarábé zöldjével, darabja 3-8, kg-ja 10-20, karfiol 24-60, vöröshagyma 6-10, vöröshagyma, makói 7-10, fokhagyma 18-40, cékla 10-20, fejeskáposzta 6-12, kelkáposzta 14-28, vöröskáposzta 14-24, fejesaláta darabja 5-12, torma 40-140, burgonya, őszi rózsza, kg-ja 6-10, nyári rózsza 8-10, Ella 5-8 kifli 12-20, champignon gomba 120-200, fekete retek 14-30, hónapos retek csomója 5-10, uborka 30-80, zöldborsó 12-50, darabja 1-6, tök (főző) 8-16, paradicsom 8-16, zöldbab 30-60, vajbab 26-70, zöldborsó 26-60, sóska 16-28, paraj 14-24 fillér kilogrammonként, zöld tengeri csövenként 3-6 fillér.

Gyümölcs. Alma 14-80, birsalma 30-60, körte 14-80, szilva 14-32, őszibarack 14-140, áfonya 100-120, szőlő 18-60, dió 60-180, gesztenye 60-70, görögdinnye 4-10, sárgadinnye 6-28 fillér kilogrammonként.

Paprika. Termelői árak Szegeden: édesnemes paprika 2.40-2.50, csemege paprika 2.60-2.90, félédes paprika 1.75-2, rózsapaprika 1.20-1.40, másodrendű paprika 0.60-0.80, harmadrendű paprika 0.30-0.45 pengő kilogrammonként, fűzérés csövespaprika, fűzéréneként 4-6 pengő. — **Kalocsán:** édesnemes paprika 2.35-2.50, csemege paprika 2.60-3, rózsapaprika 1.40-2, másodrendű 1.10-1.30, harmadrendű 0.90-1, csövespaprika 1.20-1.30 pengő kilogrammonként.

Borpiac. A mustárak a minőséghez igazodva lassan visszamennek és uradalmi mustokért ma már 1 fillért, falusi mustokért pedig 0.8 fillért engedélyeznek cukorfokuként. Az óborárak az ideai termék rossz minőségére való tekintettel változatlanul szilárdak és különösen jó minőségű óborok iránt a kereslet élénk. Kommerce óborok ára hektoliterfokuként 2.20-2.30, fajborokért ennél többet is fizetnek.

Szesz és szeszitalok. A szeszárak változatlanok. A *détailforgalom* élénkebb volt. **Gyümölcsapálka.** A gyümölcsapálka üzletben az irányszat változatlanul szilárd és a kereslet állandóan élénk. **Törkölypálkák** igen gyéren ajánlanak. Az árajánlat prompt szállításra 3.30 pengő, egyes tételek 3.40 pengőn is találtak vevőt. **Nyári szőlőriumot, ideai árut** 3.40 pengőért ajánlották, ó-kékárut 5-5.20 pengőig. **Eperpálkában** igen kis tételek kerültek forgalomba. Az árak 10.000 literfokuként + 3 százalék forgalmi adó értendők.

Fapiac. Tüzifában az árak megszilárdultak. Bükkhasáb 1932-1933. évi termelésből 267-270, kétéves cserhasáb 245, egyéves 215-220, gyertyánhasáb 240-245, ákáchasáb 245-250, bükkdorong 225-230, hántólt fa 255 pengő budapesti paritásában. **Keményfában** még nem indult meg az üzlet.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára október hó 17-én. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. **Száz pengőnél többre kerül száz darab:** Angol font 1845-1885; dollár 403-413; kanadai dollár 383-403; német márka 135.70-136.60; hollandi forint 232.25-233.65; svájci frank 110.70-111.40 pengő. — **Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:** Cseh korona 16.95-17.07; szerb dinár 7.80-8.30; francia frank 22.30-22.50; lengyel zloty 64.60-65.10; román leu 3.42-3.46; bolgár leva 4-4.26; olasz lira 29.90-30.20; osztrák schilling 78.50-80.50 pengő.

KIADJA:

„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.

Europa Irodalmi és Nyomdai Részvénytársaság. (Igazgató: Schmdék Tibor dr.), Budapest, Ó-utca 12.